

DİZİN

Kemal Gözler, *İdare Hukuku*, Bursa, Ekin, 2009, c.I. (www.idare.gen.tr/idarehukuku.htm)

PLÂN:

- I. Kavram ve İsim Dizini
- II. Özdeyişler Dizini
- III. Mevzuat Dizini
- IV. İçtihat Dizini

I. KAVRAM VE İSİM DİZİNİ

---A---

abrogata lege abrogante..., 1189, 1194

acil ve olağanüstü durumlar, 1076

acil ve olağanüstü durumlarda idarenin aslı düzenleme yetkisi, 1171

aciliyet, acil durumlar (*urgence*), 677, 791, 1076

Actualité juridique - Droit administratif, 20

açık hata, 969

açık değerlendirme hatası, 921-922, 956

açık değerlendirme hatası denetimi, 562

açık takdir hatası, 966-970

açıklanan iradenin sayısı ve usûlüne göre tasnif (idari işlemlerin), 692

açıklanan iradenin şekline göre tasnif (idari işlemlerin), 697

Adalet Bakanının savcıya verdiği yargısal nitelikteki emirler, 642

adalet çeşmesi (*fontain of justice*), 54

adalet dağıtma (*rendre la justice*), 54

Adalet Teşkilâtını Güçlendirme Vakfı, 177

adem-i merkeziyet (*décentralisation*), 149

adem-i temerküz (*déconcentration*), 147

Âdil Musliheddin, 17, 62

adlı icra, 1071

adlı idare sistemi, 50-51

adlı para cezası, 1078

adlı yargıda bakanlıkların temsili, 272

adliye mahkemeleri, 1084

adliye mahkemeleri idarenin düzenleyici işlemlerinin hukuka uygunluğunu

inceleyebilir mi, 1281

administrative law, 51

administrative tribunals, 51

adsız düzenleyici işlemler, 1260-1267

ağır (*grave*), 814

ağır ekonomik bunalım, 1209

ağır hukuka aykırılıklar (*illégalités graves*), 1022

ağır sakatlıklar, 1012

ağır şekil sakatlıkları, 849, 1009

ağır ve apaçık sakatlıklardan dolayı yokluk, 1011

ağır ve bariz yetki tecavüzü, 828

ağır ve bariz yetki tecavüzüyle sakat işlemler, 1016

ahlâk öğretimi, 115

ahlakîlik denetimi (*contrôle de moralité*), 992

Ahmet Şuayip, 61, 62

aidatlar, primler, ödentiler (*cotisation sociale*), 576

Aile Araştırma Kurumu, 1034, 1195

AJDA, 20

akdedilme şekli (*mode de conclusion*), 649

akdi durumlar, 1062

Akgüner (Tayfun), 17, 62

aktif idare, 584

Akyılmaz, 62

Ali Ragıp, 61

Alman Federal İdare Mahkemesi, 956

Alman idare hukukunda idari işlemin tanımı, 661

Alman idare hukukunda yokluğun tespiti davası, 1040

Alman idare hukukunda yokluk, 1039

Almanya'da idare hukukunun doğumu ve gelişimi, 58

- alt makamın düzenleyici işlemleri, üst makamın bireysel işlemleri, 1279
alt-devir, 782
altın madeni, 995
amaç bakımından hukuka aykırılık, 978-1000
amaç unsuru (idarî işlemin), 976-1000
amaçların çokluğu, 986
amblem, 444
amir (üst, mafevk, *supérieur hiérarchique*), 197
Amme İdaresi Dergisi, 21
âmme kudreti (kamu gücü), 87
anahizmet birimleri, 266
anayasa hukuku geçer; idare hukuku baki kalır (*Verfassungsrecht vergeht, Verwaltungsrecht besteht*), 97
anayasa hukuku ile idare hukuku arasındaki sınır, 98
anayasa hukuku ile idare hukuku ayrımı, 98
anayasa hukukunun devamsızlığı (*discontinuité du droit constitutionnel*), 97
anayasa kısıntısı, 125
anayasa koyucunun kısıntısı, 125
Anayasa Mahkemesi Kararlar Dergisi, 12
Anayasa Mahkemesi kararları, 12
Anayasa Mahkemesi kararları için aşağıda “İçtihat Dizini”ne bakınız.
anayasanın üstünlüğü, 92
anayasayla nitelendirme, 169
ancien régime, 55
Anglo-Sakson sistemi, 50, 51
anıtısal görünüm (*perspective monumentale*), 917
Ankara Barosu Dergisi, 21
Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 21
Ankara Üniversitesi Hukuk ve SBF Kütüphaneleri, 22
Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, 21
annulation kavramı, 1002, 1003
annulation=iptal=geçersizleştirme, 1003
apaçık (*flagrant*) hatalar, 922
apaçık (*flagrant*), 814, 922, 967
apaçık (*flagrante*) ve ağır (*grave*) bir hukuka aykırılık, 814
apaçık sakatlıklar (*irrégularités flagrantes*), 828, 1012
ara işlemler, 669, 672
arama emrinin onaylanması, 639
arama kararı, 638
araştırma ve incelemeler (*enquêtes*), 708
araştırma ve soruşturma yükümlülüğü, 875
Aristo, 131
aritmetik eşitlik, 131
arrêté (karar), 695
arrêté du maire (belediye başkanı kararı), 696
arrêté du préfet (vali kararı), 696
arrêté ministériel (bakanlık kararı), 696
arrêtés (kararlar), 695
asaleten, 785
asıl görevli, 783
asıl kararı hazırlayıcı değerlendirmeler, 708
asıl kaynaklar (idare hukukunun), 67
asıl maksat (*but principal*), 986
aslında aranan nitelikler vekilde aranmaz, 786
askerî hiyerarşi, 206
askerî yıllık, 646
Askerî Yüksek İdare Mahkemesi Dergisi, 11, 21
Askerî Yüksek İdare Mahkemesi, 11
Askerî Yüksek İdare Mahkemesi kararları için aşağıda “İçtihat Dizini”ne bakınız.
Askerî Yüksek İdare Mahkemesinin yokluk hakkındaki içtihadı, 1035
askıya alma yetkisi (*pouvoir de suspension*), 222
aslî (*originnaire*) yetki, 1166
aslî (*originnaire*), 136
aslî (özerk, muhtar, otonom) düzenleme yetkisi, 1169
aslî formalite (*formalité substantielle*), 861
aslî şekil bozukluğu, 848
aslî usûl kuralları (*formalités substantielles*), 889
aslî usûl sakatlığı (*vice de procédure substantielle*), 861, 889
aslî usûl sakatlığı-tali usûl sakatlığı ayrımı, 889-892
aslî usul sakatlıkları (aslî usûl kuralları), 890-892
ast (mâdûn, *subordonné hiérarchique*), 197
aşırı usûlcülüğün reddi, 889
atama yetkisi, 264, 275
Atatürk milliyetçiliğine bağlılık ilkesi, 111
Atatürk soyadı, 34
Atay, 62
atipik düzenleyici işlemler, 1260
Auby, 16, 58
Aucoc, 56
audi alteram partem (diğer tarafı da dinle), 864
AÜHFD, 21
AÜSBFD, 21
av tezkeresi, 985
avis, 295
Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin 28 Eylül 1977 Tarihinde 275’inci Toplantısında Kabul Ettiği (77) 31 Sayılı

İdarî Makamların İşlemleri Karşısında Bireyin Korunması Kararı, 838
 avukatlar hakkında soruşturma izni verilmesine ilişkin Adalet Bakanı kararları, 644
 ayaklanma, 1220
 ayakta durma (*mettre un élève au piquet*) cezası, 730
 AYİMD, 11
 aynı makamdan çıkan düzenleyici işlemler arasında hiyerarşi, 1272
 ayniyet, 715
 ayrı ayrı (*cas par cas*), 875
 ayrıcalık (*prérogative*), 87
 ayrıcalıklar ve imtiyazlar (*prérogatives et privilèges*), 85,
 ayrılabilir işlem, 710-712
 az önemli disiplin tedbir ve cezaları, 730
 azil, 218
 ---B---
 Bac d'Eloka, 82
 bağıdaşmazlık, 438
 bağımsız (*autonome*) bir hukuk dalı, 65
 bağımsız düzenleyici ajans, 582
bağımsız idarî otoriteler, 581-599
 - işlemleri, 628
 - malî denetimleri, 590
 - ortak özellikleri, 583
 bağımsız mahkemeler, 28
 bağımsızlık özelliği, 587
 bağımsızlık, 38
 bağlayıcı güç (*force obligatoire*), 720
 bağlayıcı güç (*verbindlich*), 690
 bağlı kuruluşlar, 268, 281
 bağlı ortaklıklar, 570
 bağlı ve ilgili kuruluşlar, 267
bağlı yetki, 250, 891, 939-942
 bağlılık ilkesi, 555-556
 bakan yönetmelikleri (Fransa'da), 1292
 Bakan, 271
Bakanlar Kurulu, 30, 259-262
 Bakanlar Kurulu düzenleyici işlemleri, 1271
 Bakanlar Kurulu içtüzüğü, 261
 Bakanlar Kurulu kararnameleleri, 244
 Bakanlar Kurulu yönetmelik çıkarabilir mi, 1248
 Bakanlar Kurulunda müzakere edilen kararnamele (*décrets délibérés en conseil des ministres*), 695, 1290
 Bakanlar Kurulunda müzakere edilmeyen kararnamele (*décrets non délibérés en conseil des ministres*), 696
 Bakanlar Kurulunun Çalışma Usûlüne İlişkin Esaslar, 261

Bakanlar Kurulunun çalışma ve karar alma usûlleri, 261
 Bakanlar Kurulunun genel karar yetkisi, 260
 Bakanlar Kurulunun idarî nitelikte görev ve yetkileri, 260
 Bakanlar Kurulunun oluşumuna ilişkin işlemler, 653
 Bakanlar Kurulunun spesifik yetkileri, 260
Bakanlar, 271-286
 bakanların görevlerinin yerine getirilmesini gözetmek, 263
 bakanların hizmet şefi sıfatıyla düzenleme yetkisi, 1292
 bakanların idarî nitelikteki görev ve yetkileri, 271
 bakanlık (*département ministériel*), 144
 bakanlık düzenleyici işlemleri, 1271
 bakanlık kararı (*arrêté ministériel*) (Fransa'da), 1292
 bakanlık taşra teşkilâtı, 280
bakanlık teşkilâtı, 271-289, 278
 bakanlık yönetmeliği (*règlement ministériel*) (Fransa'da), 1292
 bakanlık yurt dışı teşkilâtı., 280
bakanlıklar, 271-289
 bakanlıklar arasında işbirliğini, 262
 bakanlıklar arasında uyumsuzlukları çözmek, 263
 bakanlıklar arasındaki uyumsuzlukların çözümlü, 284
 bakan-yargıç (*ministre-juge*), 55
 bakiye yetkiler (*residual powers, compétences résiduelles*), 489, 490
 Balta (Tahsin Bekir), 17, 62
 basın açıklamaları, 740
 basit çoğunluk, 796
 basit idarî makamlar, 98
 basit işlemler, 692-693
 Başbakan ile bakanlar arasındaki ilişki, 265
Başbakan ve Başbakanlık, 262-271
 Başbakan, 199
 Başbakanın idarî nitelikte görev ve yetkileri, 262
 Başbakanın kolluk yönetmelikleri (Fransa'da), 1291
 Başbakanlık düzenleyici işlemleri, 1271
 Başbakanlık Mevzuat Bilgi Sistemi, 1
 Başbakanlık Müsteşarı, 266
 Başbakanlık teşkilâtı, 265
 başdenetçi, 321
 başıboş köpeklerin yakalanması, 80
 başkan ve başkanlık divanı (il özel idaresi), 389
 başkanın meclisin doğal üyesi olması (belediye), 660

başkent teşkilatı, 144, **239-341**
başkentteki yardımcı kuruluşlar, **289-324**
başkomutanlık, 288
baştan itibaren (*ab initio*), 1066
başvuru yolları ve süresi, 837
başvurulabilir (*invocables*), 1045
başvuruların cevaplandırılması zorunluluğu, 700
Batbie, 56
batıl (*nul*), 1002-1004
bayındırlık (nafia) işi (*travaux publics*), 91
belde, 382
belediye, **410-481**
belediye başkanı, **456-472**
- aldığı cezanın affa uğramış olması, 464
- bağdaşmazlık, 457, 458
- başkan vekili, 460
- başkanının ve mülkî idare amirinin dava hakkı, 443
- başkanlık sıfatının sona erdirilmesi, 470
- belediye meclisi tarafından denetlenmesi, 461
- erteleme, 463
- görev ve yetkileri, 460
- görevi terk, 462
- hapis cezasının paraya çevrilmesi, 464
- hastalık veya sakatlık, 468
- hukukî statüsü, 458
- ihtilâf hâli, 461
- istifa, 461
- meclisin feshine neden olan eylem ve işlemlere katılması, 468
- para cezası, 464
- seçilme yeterliliği, 457
- seçilme yeterliliğinin kaybı, 463
- seçilmesi, 456
- seçim çevresi, 457
- seçim dönemi, 457
- seçim sistemi, 457
- yapamayacağı işler, 459
- yeniden görüşülmesini istemediği kararlar, 443
- yetki devri, 461
belediye başkanlığı ile kamu görevliliği, 458
belediye başkanlığı sıfatının sona ermesi, 461
belediye başkanlığının boşalması, 471
belediye başkanlığının herhangi bir nedenle boşalması, 472
belediye bütçesi, 478
belediye encümeni toplantıları, 455
belediye encümeni, 455-456
belediye encümeninin görev ve yetkileri, 456
belediye gelirleri, **473-477**
belediye idaresi, **410-481**

belediye iktisadî teşebbüsü, 593
belediye kurulması yasak yerler, 417
belediye meclisi, **436-454**
- açık oylama, 441
- bilgi edinme ve denetim yolları, 446
- denetim komisyonu, 446
- faaliyet raporunu değerlendirme, 446
- fesih, 451
- genel görüşme, 446
- gensoru, 447
- gizli oylama, 441
- görev ve yetkileri, 441-442
- görevi ihmal, 451
- gündemi, 440
- ihtisas komisyonları, 445
- işaretle oylama, 441
- karar yeter sayısı, 440
- kararlarının kesinleşmesi, 442
- meclisin feshi, 451
- olağan toplantı, 439
- olağanüstü toplantı, 440
- oylama usûlleri, 440
- seçim dönemi, 437
- siyasî konularda karar alma, 453
- soru, 446
- toplantı yeter sayısı, 440
- üyelerinin seçimi, 436
- üyeliği seçilme yeterliliği, 438
- üyeliğinin sona ermesi, 438
- yetersizlik kararı (gensoru), 446, 447
belediye organlarının geçici olarak görevden uzaklaştırılması, 472
belediye personeli, 473
belediye sayıları (istatistikler), 411
belediye şirket ve işletmeleri, 591, 594
belediye tüzel kişiliklerinin sona erdirilmesi, 421
belediye vergi, resim, harç ve katılma payları, 474
belediyeden ayrılma, 420
belediyeler kurma işlemlerinin yargısal denetimi, 425
belediyelerin birleşmesi, 419
belediyelerin denetimi, 479
belediyelerin genel görevli kuruluşlar olması, 432
belediyelerin görev ve yetkileri, **427-436**
belediyelerin görev ve yetkilerinin yer bakımından sınırlılığı, 428
belediyelerin isminin değiştirilmesi, 420
belediyelerin kaldırılması, 420

belediyelerin kreş açamayacağı yolundaki Anayasa Mahkemesi kararı, 430
 belediyelerin kurulması, 416
belediyelerin organları, 436-477
 belediyelerin Sayıştay tarafından denetimi, 480
 belediyelerin teşkilatı ve personeli, 473
 belediyelerin üstlendiği kamu hizmetlerini özel kişilere gördürmesi, 435
 belediyelerin yetkilerini, 433
 belediyenin giderleri, 477
 belgeyi iletme, 707
 belirleyici işlemler, 688-690
 belirleyici sebepler - ek sebepler ayrımı, 925-926
 belirli bir sebep olmaksızın, 205
 belirsiz hukukî kavramlar (*notion juridique indéterminée, unbestimmter rechtsbegriff*), 896, 903
 ben devletim (*L'État, c'est moi!*), 163
 Bénéoit, 15, 57
 Berthélemy, 15, 57
 beş yıllık kalkınma planları, 331
beyan edici işlemler, 688-690, 1067
 beyan edici işlemlerde geçmişe etki, 1067
 bihakkın (*de plein droit*), 204
 bilanço teorisi (*théorie du bilan*), 923
 bildirim, 1050
 bildirim kabul edilmemesi, 936
 Bilgen, 17, 62
 Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu, 876
 bilgi edinme hakkı, 876-877
 bilgi iletme işlemleri, 707
 bilgi isteme işlemleri, 707
 bilgi kaynakları, 1
 bilgi talebi, 707
 bilgilendirme yükümlülüğü, 869
 bilgilendirmeler (*renseignements*), 737
 bilimsel eserler, 14
bilimsel, teknik ve kültürel kamu kurumları, 576-581
 bilirkişi dinlenilmesi, 868
 bilirkişiler cumhuriyeti, 955
 Bilkent Üniversitesi Merkez Kütüphanesi, 22
 birbirinin sebebi olan idarî işlemler, 894
 birden fazla aday gösterme usulü, 856
 Biret (İdil), 34
 bireysel (*individuel*), 669, 694
bireysel idarî işlemler, 683-1294
 bireysel idarî işlemler - düzenleyici idarî işlemler ayrımı, 666
bireysel idarî işlemlerin tasnifi, 685-741

bireysel idarî işlemlerin türleri, 685-741
 bireysel işlemler ile düzenleyici işlemler arasındaki hiyerarşi, 1277
bireysel işlemlerin geri alınması, 1117-1121
bireysel işlemlerin ilgası, 1102-1106
 bireysel işlemlerin yürürlüğe girmesi, 1049
 bireysel makamlar, 695
 bireysel nitelikteki uyumsuzluklar, 623
 birinci tür vekâlet, 783
 birliğin gelirleri, 545
 birlik başkanı, 545
birlikler (mahallî idare birlikleri), **543-546**
 Bizantizm (*byzantisme*) 64
 Blanco (Agnès), 78
 Blum (Leon), 55
 Bonnard, 15, 57, 80
 Bordeaux ekolü (*école de Bordeaux*), 80, 81
 Bordeaux Hukuk Fakültesi, 80
 bozma yetkisi, 220
 bölge idareleri, 358
 bölge valiliği, 358
 bölgeler arasında eşitsizlikler, 158
bölgesel kalkınma ajansları, 176, 595-598
 - yönetim kurulu, 596
 - genel sekreterlik, 597
bölgesel kamu kurumları, 594-598
 Braibant, 58, 974
bucak idaresi, 357-359
 bucak komisyonu, 358
 bucak meclisi, 358
 bucak müdürü, 358
 butlan, 1003
 bütçe çeşitleri, 598
 bütçe uygulamaları, 317
 bütçe, 598, 1179, 1180
 bütçelerine göre kamu kurum ve kuruluşları, 598
 bütçenin uygulanmasına ilişkin denetimi, 316
 büyük tercihlerde bulunma faaliyeti, 41
büyükşehir belediyesi (büyükşehir belediyeleri ve büyükşehir ilçe belediyeleri), 481-509
 - görev ve yetkilerini, 498
 - belediye bütçesi, 508
 - belediye encümeni, 501
 - belediye meclisi, 497
 - doğa üyeleri, 497
 - ihtisas komisyonları, 500
 - meclis kararlarının kesinleşmesi, 498
 - oluşumu, 497
 - toplantıları, 497
 - gelirleri, 505
 - genel sekreter, 504

- giderleri, 507
- görev ve yetkileri, 485
- organları, 496
- sınırları, 484

Büyükşehir belediyesi başkanı, 456-471

- bağdaşmazlık, 501
- başkan vekili, 502
- görev ve yetkileri, 484
- görev ve yetkileri, 502
- görevinin sona ermesinde, 501
- organları, 494
- seçimi, 501
- teşkilat ve personeli, 504
- yetki devri, 503
- yetki ve görev devri, 487

büyükşehir belediyesi genel sekreteri, 504

Büyükşehir belediyesi ile ilçe belediyeleri arasında görev ve yetki uyumsuzluklarının yargısal çözümü, 489

büyükşehir ilçe belediyeleri, 481-509

büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri, 486

büyükşehir ilçe belediyesi organları, 494

büyükşehir ilk kademe belediyeleri, 483

büyükşehir şirketleri, 504

---C---

cadde, sokak, vb.lerine isim verilmesi, 444

carî işlerin yürütülmesi (expédition des affaires courantes), 790, 804, 918

Carré de Malberg, 35, 619

CE, 13

cebir (*contrainte*), 677, 1072

cebir kullanarak re'sen icra, 1073

cebir kullanma, 88

cebir kullanmaksızın re'sen icra, 1072

cebrî icra, 88, 174

cebrî icra, 677, 1072, 1073

cebrî olmayan re'sen icra, 1072

cebrî örgüt (*groupement forcé*), 601

cebrî re'sen icra, 1072

Celal Derviş, 61

ceza hakimine verilen görevin doğası (*nature de la mission assignée au juge pénal*), 1285

ceza hukuku-idare hukuku, 102

ceza koyma yetkisi, 1180

ceza muhakemesi hukuku-idare hukuku, 104

cezaevleri, 729, 732

cezaî müeyyideler, 1077

cezaların şahsiliği, 1085

Chapelier (Le) Kanunu, 609

Chapus, 15, 57, 622, 790, 975, 1014

Chardenet, 55

CHP, 431

ciddî karineler (*présomptions sérieuses*), 988

Comédie-Française hakkında kararname, 837

Commission de la concurrence, 582

Commission de la sécurité des

consommateurs, 582

Commission nationale de l'informatique et

des libertés, 582

Commissions des opérations de bourse, 582

Conseil de la concurrence, 582

Conseil d'État (ortaya çıkması ve gelişmesi),

52-56

Conseil d'État'nın kuruluşu, 54

Conseil supérieur d'audio-visuel, 1092

Conseil supérieur de l'audiovisuel, 582

Conseil supérieur de l'Education nationale,

722

Consumer Product Safety Commission, 582

Cormenin, 56

Corneille, 55

Crown Proceeding Act, 163

Crown servants, 163

cuma namazı, 117

Cumhurbaşkanı kararnameleri imzalamayı

reddedebilir mi, 245

Cumhurbaşkanı, 30, 242-259

Cumhurbaşkanı KHK'leri imzalamak zorunda

midir?, 1185

Cumhurbaşkanının Anayasa değişikliği

sürecinde yaptığı işlemler, 654

Cumhurbaşkanının Anayasa Mahkemesinde

iptal davası açması işlemi, 654

Cumhurbaşkanının başkanlığında toplanan

Bakanlar Kurulu, 1207

Cumhurbaşkanının idarî nitelikte olan görev

ve, 243

Cumhurbaşkanının imzası, 249

Cumhurbaşkanının kararnameleri imzalamak

görev ve yetkisi, 243

Cumhurbaşkanının olağanüstü hâl

kararnameleri (Fransa'da), 1286

Cumhurbaşkanının sorumsuzluğu, 248

Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği, 254,

255

Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 1169

Cumhurbaşkanlığı, 242-259

cüce fırlatma (*lancer de nain*), 898

---Ç---

Çağdaş Yerel Yönetimler, 21

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı-SSK,

214

çalışmakta olan anayasa (*constitution en action*), 93

çarşı ve mahalle bekçileri, 1190

çekilme ve çekilmeye davet, 793

çekinme, 793

çekişme, 637, 863

çekişmesiz yargı (nizasız kaza, uyuşmazlıksız

yargı, *jurisdiction non contentieuse*), 636

çelişiklik (tenakuz), 863

çelişme usûlü (*procédure contradictoire*), 584, **863-874**

çelişme usûlünde soruşturma, 873

çelişme usûlünün düzgünlüğü, 872

çelişme usûlünün müeyyidesi, 872

çelişme usûlünün uygulandığı haller (Fransız hukukunda), 869-871

çelişme usûlünün uygulandığı hâlleri 864

çelişme usûlünün zamanaşımına (*péremption*) uğraması, 874

çevre temizlik vergisi, 474

çevresel etki değerlendirmesi, 975

çiftçi mallarını koruma meclisleri, 184

çifte etkili (*double effet, doppelwirkung*), 692

çok ağır (*grossier*) ve apaçık (*flagrant*) takdir hataları, 967

çok ağır (*grossier*), 967

çok ağır sakatlık (*irrégularité extrêmement grave*), 828

çok ağır ve apaçık hukuka aykırılıklar (*illégalités particulièrement graves et flagrantes*), 1023

çok ağır ve mazur görülemez sakatlıklar (*vices très graves et inexcusables*), 1012

çok aşamalı idarî işlemler (*mehrstufiger verwaltungsakt*), 664

---D---

d'Hondt formüllü nispi temsil sistemi, 437

dağ köyü (*zone de montagne*), 671

dağıtıcı adalet, 132

daha az yetkiler, 87

daha fazla yetkiler, 87

Dalloz, 20

Dame Cachet kararı, 1121

danışan makam (*autorité consultante*), 857

danışma (*consultation*), 705

danışma görevi (Danıştayın), 295-301

danışma ilkeleri, 858-859

danışma işlemleri, 705

danışma kararları (görüş, mütalaa, *avis*), 295

danışma kararları, 295

danışma kararlarının hukukî niteliği, 300

danışma organı, 584, 857

danışma organları, 289

danışma usûlü, 857-863

danışma ve denetim birimleri (bakanlıkların), 279

Danıştay, 289-313

Danıştay Başkanı, 293

Danıştay Başkanvekilleri, 293

Danıştay Başsavcısı, 293

Danıştay Bilgi Bankası Karar Erişim Sistemi, 3

Danıştay Bilgi Bankası, 3

Danıştay Dergisi, 2, 3, 10, 21

Danıştay Dergisine atfı, 3

Danıştay kararı derlemeleri, 3

Danıştay Kararlar Dergisi, 2

Danıştay kararları, 2

Danıştay kararları için aşağıda "içtihat dizini"ne bakınız.

Danıştay kararlarına atfı usûlü, 5

Danıştay meslek mensupları, 292

Danıştay personeli, 292

Danıştay üyeliğine, 292

Danıştay yardımcı personeli, 293

Danıştayın Anayasa Mahkemesi karşısında bağımsızlığı, 95

Danıştayın danışma görevi, 295-301

Danıştayın idarî görevleri, 294, 303

Danıştayın idarî görevlerini yürüten organları, 290

Danıştayın tüzük tasarıları üzerindeki inceleme kararları, 1243

dar anlamda idare hukuku, 50

dar yorum, 213, 747, 1064

dava açma süresi yoktur, 1020

dava açma süresinin başlaması, 1054

dava açması konusunda emir, 642

dava yoluyla (*par voie d'action*), 1149

David, 55

davranış çizgisi (*ligne de conduite*), 725

DD, 6

de facto rektör, 254

de facto üye tamsayısı esası, 797

de jure üye tamsayısı esası, 797

de minimis non curat praetor (küçük şeyler hakime götürülemez), 733

décentralisation territoriale, 149

décentralisation, 149

décrets (kararnameler), 695

déféré préfectoral, 398

def'i (itiraz, *exception*), 1150

def'i yoluyla (*par voie d'exception*), 1149

değerlendirme hatası, 921

- değerlendirme marjı** (*marge d'appréciation, beurteilungsspielraum*), 899, **903-904**, 946
- değerlendirmeler (asıl kararı hazırlayıcı), 708
- değiştirerek onama yetkisi, 223
- değiştirme (*modification*), 754
- delegatus non potest delegare*, 782
- délibérations* (mukarrerat), 694
- delil başlangıcı, 989
- Delvolvé, 56, 791, 969, 993, 1006, 1010, 1013, 1021
- demokrasi kamu kurumları için gerekli mi, 187
- demokratik devlet ilkesi, 111
- denetçiler (Sayıştay), 321
- denetleme, 584
- denkleştirici adalet (tâvizî adalet, *iustitia commutativa*), 131
- Derbil, 17, 62
- dergiler, 19
- derhal uygulama (*application immédiate*), 1061
- dermeyeran edilemez (inopposable), 720
- derneği faaliyetten men emrinin onaylanması, 640
- devam eden durumlara derhal uygulama, 1061
- devlet, 239-360**
- devlet adına çalışma, 584
- Devlet Bakanlığı, 277
- Devlet Denetleme Kurulu, 255-259**
- görevleri, 256
- kararlarının bağlayıcılığı, 257
- Devlet faaliyetlerinin konu itibarıyla sınıflandırılması, 46
- devlet idaresi, 239-360**
- devlet idaresinin merkez teşkilâtı, 241-332**
- devlet idaresinin mülkî teşkilâtı, 332-360**
- devlet idaresinin taşra teşkilâtı, 332-360**
- devlet idaresinin yerel makamları, 241
- Devlet Kamu Görevi Yüksek Kurulu (*Conseil supérieur de la fonction publique de l'Etat*), 881
- devlet noteri fonksiyonu (*staatsnotarielle Funktionen*), 249
- Devlet Planlama Teşkilatı, 328-330**
- işlemlerinin hukukî niteliği, 330
- Devlet Teşkilat Veri Tabanı, 18
- Devlet Teşkilâtı Rehberi, 18
- devlet tüzel kişiliği (*personnalité morale de l'Etat*), 144
- devlet tüzel kişiliğini temsil yetkisi, 264, 272
- devletin güvenliği ve yüksek menfaatleri, 915
- devletin hukukî fonksiyonları, 32
- devletin merkez idaresi, 240-324**
- devletin milli güvenlik siyaseti, 323
- devletin mülkî idaresi** (*administration territoriale d'Etat*), **332-360**
- devletin tüzel kişiliği ilkesi, **163-166**
- devredilmiş adalet sistemi (*ystème de la justice déléguée*), 54-55
- devredilmiş yetki devredilemez, 782
- dışsal hukukî etki, 663
- diğer bölgesel kuruluşlar, 359
- diğer idarî müeyyideler, 1082
- diğer kamu tüzel kişileri (devlet dışındaki), 166
- diğer makamların düzenleyici işlemleri (Fransa'da), 1294
- dilek (*souhait*), 739
- din eğitimi meselesi, 115
- din hizmetleri, 116
- din hürriyeti, 112
- din kültürü ve ahlâk öğretimi, 115
- din mensuplarına eşit davranma, 114
- din ve devlet işlerinin ayrılığı, 114
- Diğer, 18
- dinin sorulması, 113
- dinlenilme hakkı, 868
- dinler karşısında tarafsızlık, 114
- diploma, 1067
- diplomatik faaliyet, 43
- Director General of Fair Trading*, 582
- direktif ile yönetmelik arasındaki farklar, 726
- direktifler** (talimat, yönerge, *directives*), **724-727**
- direktiflerin ileri sürülebilirliği (*opposabilité des directives*), 726
- disiplin cezaları, 627, 864
- disiplin cezası verme işlemlerinde usûlde paralellik ilkesi, 883
- disiplin hüccesine koyma, 732
- disiplin suçu, 918
- disiplin yetkisi (meslek kuruluşlarının), 606
- Diyanet İşleri Başkanlığı, 116
- doğal üyeler (köy ihtiyar heyetinin), 521
- doğrudan demokrasi, 519
- doğrudan dışsal hukukî etki, 661
- doğrudan etki, 726
- doktora tezinin savunulması, 711
- doktrin, 74
- dolaysız dışsal hukukî etki, 663
- dostane anlaşma, 888
- dosyadaki yazılı belgeler, 987
- dosyanın özel olarak incelenmesi kuralı, 875
- dosyayı iletme yükümlülüğü, 871
- dosyayı inceleme hakkı, 873-874

- döner sermaye işletmesi kurulması için görüş bildirmek, 318
- dönüştürme (tahvil, *conversion*) teorisi, 1041, 1206, 1236
- Drago, 809
- drahoma, 71
- Dreyfus, 34
- DTVT, 18
- Ducrocq, 56
- Duez, 57
- Duguit, 15, 32, 33, 57, 80, 618
- Duran (Lütfi), 17, 62, 71, 1106, 1190, 1248
- Dursun, 853
- durum işlemler (*actes-condition*), 686
- duyuru, 1260
- duyurulmamış işlemler, 1054
- duyurulmamış işlemlere karşı hiyerarşik başvuru, 1055
- duyurulmamış işlemlere karşı iptal davası açılabilir, 1055
- düpedüz yokluk, 1006
- Düstur*, 1
- düşünce, 295
- düzeltilme kararı, 231
- düzeltilme kararları (*décisions de régularisation*), 1067
- düzeltilme yetkisi (*pouvoir de réformation*), 203, 228
- düzeltilme, 223
- düzen (*bon ordre*), 897
- düzenleme (*Regelung*), 661, 662
- düzenleme (*régulation*), 584
- düzenleme unsuru, 662
- düzenleme yetkisi, 1154-1176**
- düzenleme yetkisi (idarenin) anayasadan kaynaklanabilir, 1156
- düzenleme yetkisi (meslek kuruluşlarının), 589
- düzenleme yetkisi eşyanın tabiatından kaynaklanabilir, 1157
- düzenleme yetkisi kanundan kaynaklanabilir, 1157
- düzenleme yetkisinin *intra legem* niteliği, 138, 1164
- düzenleme yetkisinin tedahülü, 1274
- düzenleyici (*réglementaire*), 669
- düzenleyici idarî işlemler, 666, 1153-1294**
- düzenleyici idarî işlemler arasında hiyerarşi sorunu, 1267-1281**
- düzenleyici işlem yapma süresi, 1173
- düzenleyici işlem yapma yetkisi, 1154-1176**
- düzenleyici işlem yapma zorunluluğu, 1172
- düzenleyici işlemin tanımı, 1153
- düzenleyici işlemler, 1153-1294**
- düzenleyici işlemleri ilga etme zorunluluğu, 1174
- düzenleyici işlemlerin bireysel işlemler üzerindeki üstünlüğü ilkesi, 1281
- düzenleyici işlemlerin geri alınması, 1115-117**
- düzenleyici işlemlerin ilgası, 1099-1102**
- düzenleyici işlemlerin kanuna dayanması özelliği, 1165
- düzenleyici işlemlerin kanuna uygun olması özelliği, 1164
- düzenleyici işlemlerin yürürlüğe girmesi, 1047-1049**
- düzenleyici kararname (*décrets réglementaires*), 1289
- düzenleyici nitelikteki sirkülerler, 1293
- düzenleyici olmayan işlemler (*actes non réglementaires*), 669
- düzenleyici organlar, 582
- düzenleyici sirkülerler (*circulaires réglementaires*), 721-723
- düzenleyici ve denetleyici kamu kurumları, 581-599**
- düzenleyici ve denetleyici kurum bütçesi, 599
- düzenli idare ilkesi, 126
- düzensizlik (*régularité*) ilkesi (danışmanın), 858
- düzmece atamalar (*nominations pour ordre*), 1017
- E---
- ecclesia*, 519
- EDCE, 20
- EGO, 592
- ehliyetin geri alınması, 1082
- ehliyetname, 1160
- Eisenmann, 15, 57
- ekonomik müdahalecilik, 921
- el yazısı imza (*signature manuscrite*), 833
- elektrik hatları, 972
- elektronik ortamda yayınlanan Danıştay Kararlarına atf usulü, 6
- elkoyma, 1081
- emir (*ordre, gebote*), 688
- emir (yargısal emir, *injonction*), 1172
- emir ve talimat verme (*pouvoir d'instruction*), 201-202, 215, 228
- emlak vergisi, 474
- emlak vergisinden ayrılan pay, 408
- emre aykırı davranış kabahati, 1079
- emre aykırı davranış, 1284
- emredici güç, 85

emredici işlemler (*actes impératifs, befehlende verwaltungssakte*), 688
 emredici süreler (*délais impératifs*), 805
 emretme iradesi, 76
 en yüksek hiyerarşik amir, 197
 encümenin görev ve yetkileri, 456
 enformel idarî işlemler, 735
 Erkut (Celal), 1024
 Eroğlu, 17, 62
 erteleme kararı, 222, 231
 eski sınav yönetmeliğinin öngördüğü geçme notu kazanılmış hak oluşturur, 1141
 eski üyelerin tâbi olduğu yasaklar (belediye meclisi), 438
 eski yönetmeliğin uygulanmasında kazanılmış hak, 1146
 eş etkili (*succédané*), 1123
 eşit olmayanların eşitsizliği, 132
 eşitlerin eşitliği, 132
 eşitlik ilkesi özel kişilere de hitap eder mi, 130
eşitlik ilkesi, 129-136
 - hukukî niteliği, 129
 - ilkesinin muhatapları, 129
 -nin yatay etkisi, 130
 eşitlik veya özerklik durumu, 167
 eşitlik, 130
 eşitsizlik, 66
 eşyanın tabiatından kaynaklanan düzenleme yetkisi, 1158
 etkililik (*effectivité*) ilkesi (danışmada), 858
 etkisizleştirme teorisi (*théorie de neutralisation*), 926
Etudes et documents, 20
Exceptio est strictissima interpretationis, 213
excès de pouvoir (yetki aşımı), 818
 ezoterizm (*ésotérisme*), 64
 faaliyet raporu, 479
 faşist kökleri (meslek kuruluşlarının), 609
 fazladan imza, 795, 1290
---F---
Federal Communications Commission, 582
Federal Energy Regulatory Commission, 582
Federal Reserve Board, 582
Federal Trade Commission, 582
 federalizm, 151
 fevkalade ağır ve apaçık hukuka aykırılıklar (*illégalités particulièrement graves et flagrantes*), 828, 1012
 fiilî hükümet, 753
fiilî memur teorisi, 747, **751-754**, 817, 1008
 fiilî sebepler (*motifs de fait*), 894, 927

fiilî yol (*voie de fait*) oluşturan işlemler, 1017
 fikr-i muğlak (belirsiz düşünce, *idée vague*), 1014

fonksiyon gaspı, 801, **810-815**

fonksiyon gaspının müeyyidesi, 813
 fonksiyon gaspıyla sakat işlemler, 1014

fonksiyonel anlamda idare, 27, 32-40

Franco, 609

Fransa'da idarenin düzenleyici işlemleri, **1286-1296**

- bakan yönetmelikleri, 1292
- bakanlık kararı (*arrêté ministériel*), 1292
- bakanlık yönetmeliği (*règlement ministériel*), 1292
- Başbakanın kolluk yönetmelikleri, 1291
- Cumhurbaşkanının olağanüstü hâl kararnamelemleri, 1286
- diğer makamların düzenleyici işlemleri, 1294
- hükümet tasarrufları, 646-653
- kanunları uygulama yönetmelikleri, 1289
- mahallî idarelerin düzenleyici işlemleri, 1293
- ordonanslar (*ordonnances*), 1287
- özerk yönetmelikler, 1288
- yetki kanunu (*loi d'habilitation*), 1287

Fransız Danıştayı, 13

Fransız Danıştayı kararlarının zikredilmesi usulü, 6

Fransız hukukunda çelişme usulünün uygulandığı haller, 869-871

Fransız idare hukukunun doktrinini geliştirmesi, 56

Fransız sistemi, 50-52

fraus omnia corrumpit (hile eher şeyi çürütür), 1133

Frier, 58

Futbol Federasyonu, 176

---G---

GAP Bölge Kalkınma İdaresi, 594

Gazi Üniversitesi Merkez Kütüphanesi, 22
 geciktirici ve zorlaştırıcı veto yetkisi, 224, 443, 498

geçerli oyların salt çoğunluğu, 797

geçersiz (batıl, *nul*), 1002, 1003

geçersiz ve hiç doğmamış bir işlem sayılması (*regardé comme un acte nul et non avenue*), 1015

geçersizleştirme, 1003

geçersizlik (butlan, *nullité*), **1002**

geçici belediye başkanı, 472

geçici işlemler (*actes précaires*), 1103, 1130

- geçici köy korucusu, 540
geçici olarak görevden uzaklaştırma, 218
geçici olarak görevlendirme, 882
geçmiş yıl bütçesinin devamı, 478
geçmişe etki yasağı, 126
geçmişe etkili (*ex tunc, pro praeterito*), 65, 804, 936, 1113
geçmişe etkili uygulama (*application rétroactive*), 1061
geleceğe yönelik olarak (*ex nunc, pro futuro*), 1113
genel bütçe vergi gelirlerinden büyükşehir belediyelerine verilen pay, 506
genel bütçe, 598, 599
genel bütçeden ayrılan pay, 408
genel bütçeden belediyelere ayrılan paylar, 475
genel bütçeden il özel idarelerine ayrılan pay, 406
genel çıkar (*intérêt général*), 87
genel emir, 348, 1260
genel eserler, 14
genel hukuk (*droit commun*), 105
genel hukuk (ortak hukuk, *common law*), 51
genel hükümler (*droit commun*), 85
genel hükümleri aşan ayrıcalıklar (*prérogatives exorbitantes du droit commun*), 86
genel hükümleri aşan ayrıcalıklar veya yükümlülükler (*prérogatives et sujétions exorbitantes du droit commun*), 86
genel hükümleri aşan şartlar (*conditions exorbitantes du droit commun*), 85
genel idare hukuku (*droit administratif général, allgemeines Verwaltungsrecht*), 107
genel idare hukuku ve özel idare hukuku, 106
genel idare, 165
Genel İdarî Usûl Kanunu Tasarısı, 853-854. Bu tasarının maddeleri için ayrıca "Kanunlar Dizini"ne bkz.
genel maksat - özel maksat ayrımı, 982
genel maksat, 982
genel sağlık (*salubrité publique*), 897, 983
genel siyaset, 41
genel siyaseti yürütmek, 260
genel süre (*délai de droit commun*), 699
genel tenbih, 1260
genel uygunluk bildirimleri, 317
genel ve birleştirici kararlar alma görevi, 318
genel ve objektif konular, 298
genel ve somut işlemler, 671
genel yetki (*compétence générale, compétence de droit commun*), 489, 559, 747,
genel yetki-sınırlı yetki, 188
genelge, 1260, 1266
Genelkurmay Başkanı, 287
genellik kriteri (düzenleyici işlemin tanımında), 667
geniş anlamda idare hukuku, 50
geometrik eşitlik, 132
Gérando, 56
gerçek dışı beyanı, 1141
gerçek kişiler (hakikî şahıslar), 160
gerçek sahibi (idarî işlemin), 781
gerekke, 839-846
gerekke (karşılaştırmalı hukukta), 843
gerekke kuralının müeyyidesi, 842
gerekke zorunluluğu, 844
gerekke-sebep ayrımı, 839
geri alma (retrait), 754, **1106-1150**
geri alma hâlinde geçmişe etki, 1064
geri alma- iptal, 1113
geri alma süresi, 1124
geri alma süresinin başlangıcı, 1124
geri alma süresinin uzaması, 1125
geri alma yetkisi, 1113
geri alma-ilga, 1113
geri almanın ilgası, 1114
geri almanın sonucu, 1113
geri almanın şekli ve usûlü, 1113
geri almanın tanımı, 1112
geri almaya eşdeğerde bir işlem (*équivalent d'un retrait*), 1093
geriye yürümezlik (*non-rétroactivité*), 1116
geriye yürümezlik ilkesi, 804, 936, **1056-1070**
geriye yürümezlik ilkesinin istisnaları, 1063
Girdî Hüseyin Nesimî, 60
Giritli, 17, 62
Giritli, Bilgen ve Akgüner, 1106, 1107
gönüllü icra, 1070
gönüllü işbirliği (*collaboration bénévole*), 753
gönüllü korucular, 540
görev ve yetki uyumsuzlukları konusunda Danıştay kararları, 490
görevden düşme, 757
görevden uzaklaştırma, 404
görevini yapmayan muhtarın görevden uzaklaştırılması, 534
görünüş (apparence) teorisi, 751-752
görünüşte memur, 751
görüş (mütalaa, avis), 295, 324, 325, 640, 705, **860-862**

- görüŖ isteme, 296
 görüŖ istenebilecek konular, 297
 görüŖme toplantısı, 868
 görüŖün bağlayıcılığı, 860
 görüŖün zamanasına (*péremption*)
 uğraması, 859
 göstergeler demeti (*faisceau d'indices*), 564
 gösterici nitelikteki süreler, 891
 gösterici süreler (*délais indicatifs*), 806
 Gözübüyük ve Tan, 377, 659, 1025, 1106
 Gözübüyük, 17, 18, 62, 63, 1024
 Gözübüyük/Dinçer, 4
 güçleştirilmiş mutlak çoğunluk (*majorité absolue renforcée*), 797
 Günday (Metin), 62, 74, 843, 900, 1026, 1107, 1240, 1268
 GüneŖ (Turan), 1160, 1253, 1268
 güvenlik (*surété et sécurité*), 897, 983
 güvenlik soruşturması raporları, 911
 ---H---
 haber vermeler (*informations*), 737
 haberleşmeyi engelleme ve gizliliğine dokunma emrinin onaylanması, 639
 haberleşmeyi engelleme ve gizliliğine dokunma kararı, 638
 Hacı Ahmed ReŖid, 61
 hak (*droits*), 1128
 hak yaratıcı (*créateur de droits*), 689, 1127
 hak yaratıcı bireysel işlemlerin ilgası, 1104-1106
 hak yaratıcı işlem kavramı, 1128
hak yaratıcı işlemler (*acte créateur de droits*), 691, **1127-1150**
 hak yaratıcı olan hukuka aykırı bireysel idarî işlemlerin geri alınması, 1120
 hak yaratıcı olan hukuka uygun bireysel idarî işlemlerin geri alınması, 1118
hak yaratıcı olan ve olmayan işlemler (*actes créateurs de droits*), **1127-1150**
 hak yaratıcı olmayan bireysel işlemlerin ilgası, 1102
 hak yaratıcı olmayan hukuka aykırı bireysel idarî işlemlerin geri alınması, 1120
 hak yaratıcı olmayan hukuka uygun bireysel idarî işlemlerin geri alınması, 1117
hak yaratıcı olmayan işlemler (*actes non créateurs de droits*), 1102, **1128-1133**
 hakem kararları, 730
 hâkim kararı, 639
 hakimiyet tasarrufları (*actes d'autorité*), 76, 80
 hakimlerin disiplin işlemleri, 630
 hakimlerin notlandırılmasına ilişkin işlemler, 630
 hakimlik ve savcılık teminatı, 1181
 hakkın doğduğu tarih, 1135
 hakkın köttüye kullanılması, 978
 hâmil (*teneur, contentant, support*), 829, 839
 hangi işlemler idare tarafından geri alınabilir, 1089, 1114, 1121
 hapis (*mise aux arrêts*), 731
 hapis, 1078
 harcama yetkilisi, 478
 harcama yetkisi, 264, 275
 harcamalara katılma payları, 475
 harçlar, 475
 hareketli Ŗekil, 831
 Hauriou, 15, 57, 75, 992, 993, 1085
 hayalî işlemler, 1007
 Hayek, 119
 hazırlık işlemleri dava konusu yapılamaz, 512
hazırlık işlemleri, 704-714
 hazine teorisi (*Fiskustheorie*), 121
 hazineyi ilgilendiren idarî davalarda temsil, 273
 hazineyi ilgilendirmeyen idarî davalarda temsil, 272
Health and Safety Commission, 582
 her bir durumun özel olarak incelenmesi ilkesi (*règle de l'examen particulier des circonstances*), 875
 her zaman geri alınabilirler, 1021
 herhangi bir resmî sıfatı olmayan kiŖi (*une personne sans titre, ni qualité*), 816
 hesap mahkemesi, 318
 hızlandırıcı süreler, 806
 hiç yokmuş, 1013
 hikmet-i hükümet (*raison d'Etat*), 653
 hile her Ŗeyi çürütür, 1133
 hile-i Ŗer'iyye teorisi, 714
 hileyle yapılmıŖ işlemler, 1103, 1133
hiyerarŖi, **196-207**
 hiyerarŖi ile idarî vesayet arasındaki farklar, 216
 hiyerarŖi iliŖkisine yakın bir vesayet denetimi, 207
 hiyerarŖi yetkisi (bakanların), 274
hiyerarŖi yetkisi, **196-207**
 hiyerarŖi yetkisinin özellikleri, 204
 hiyerarŖik amir, 197
 hiyerarŖik gücün kapsamı, 201
 hiyerarŖik güç, 201
 hiyerarŖik güçleri bakımından farklılık, 668
 hizmet adem-i merkeziyeti (*décentralisation par service*), 154-158

- hizmet emirleri (*instructions de service*), 716
 hizmet içi emirler (*innerdienstliche weisungen*), 664
 hizmet içi kolluk tedbirleri (*mesures de police interne du service*), 730
hizmet içi tedbirler (*mesures internes au services*), 727-735
 hizmet şefi (chef de service) sıfatıyla düzenleme yetkisine, 1293
 hizmet yönünden yerinden yönetim kuruluşlarının düzenleyici işlemleri arasındaki çatışma, 1276
 hizmet yönünden yerinden yönetim, 154
 hizmet, 152
 hizmetin iç düzenlemesini (*organisation interne du service*), 201
 hizmetin iyi bir şekilde işlemesi (*bon fonctionnement du service*), 1159
 hizmetin örgütlenmesine ilişkin tedbirler, 728
 hizmetlerde aksama durumu (il özel idaresinde), 405
 hizmetlerde aksama durumu, 472
 hukuk boşluğu (*vide juridique*), 1065
hukuk devleti ilkesi, 118-128, 1063
 hukuk devletinin genel gerekleri, 122
 hukuk devletinin gerekleri, 122-129
 hukuk devletinin özel gerekleri, 124
 hukuki güvenlik (*sécurité juridique*), 1098, 1127, 1114
 hukuk kuralının ihlâli, 932
 Hukuk Türk Mevzuat, İçtihat ve Bilgi Bankası, 1, 3
 hukuka aykırı bireysel idarî işlemlerin geri alınması, 1119
 hukuka aykırı düzenleyici işlemlerin ilgası, 1101
 hukuka aykırı gördüğü kararlar hakkında idare mahkemesine başvurma (*déféré préfectoral*), 227
 hukuka aykırı hak yaratıcı bireysel işlemlerin ilgası, 1105
 hukuka aykırı hak yaratıcı olmayan bireysel işlemlerin ilgası, 1104
 hukuka aykırı idarî işlemlerin ancak dava açma süresi içinde geri alınabileceği, 1108
 hukuka aykırı idarî işlemlerin her zaman geri alınabileceği, 1110
 hukuka aykırı işlemler (*actes illégaux*), 1017
 hukuka aykırı re'sen icranın müeyyidesi, 1076
 hukuka aykırılık, 992
 hukuka uygun bireysel idarî işlemlerin geri alınması, 1117
 hukuka uygun düzenleyici işlemler, 1116
 hukuka uygun düzenleyici işlemlerin ilgası, 1101
 hukuka uygun hak yaratıcı olmayan bireysel işlemlerin ilgası, 1104
 hukuka uygun kararnameleler - hukuka aykırı kararnameleler, 247
 hukuka uygunluğunun incelenmesi (*appréciation de la légalité*) 1285
 hukuka uygunluk ilkesi (*principe de légalité*), 1119
hukuka uygunluk karanesi, 677-680
 hukuka uygunluk karanesi, 88
 hukukten korunan bir avantaj, 1128
 hukukî dayanaklar, 837
 hukukî delil, 914
 hukukî etkiden bütünüyle mahrum, 690
hukukî eylem, 613
 hukukî eylem-hukukî işlem farkı, 614
 hukukî güvenlik ilkesi, 126, 1060
hukukî işlem, 614, 894
 hukukî kişilik, 163
 hukukî sebepler (*motifs de droit*), 894
 hukukî sonuç (*effets de droit*), 614
 hukukî tavsif (*qualification juridique*), 904
 hukukî uyumsuzluk çözme, 37, 635
 hukukîlik (*légalité*), 123, 204, 229
 hukukîlik ilkesinin sınırları (*limites du principe de la légalité*), 952
 hukukîlik ilkesinin yumuşatılması (*assouplissements du principe de légalité*), 952
 Hukuk-u İdare, 61
 hukukun genel ilkesi, 864, 870, 1057
 hukukun hükümlerliliği (*rule of law*), 122
 hususî bütçe, 598
 hükümet etmek (*gouverner*), 98
 hükümet fonksiyonu, 41
hükümet tasarrufları, 125, 645-655
 - Fransa'da, 646-653
 - Türkiye'de, 653-656
 - hukukî rejimi, 652
 hükümetin genel siyasetinin yürütülmesini, 262
 hükümetin takdirine (*à la discrétion du gouvernement*) bağlı, 335
 hükümet komiserleri (*commissaires du gouvernement*), 55
 hükümsüzlüğün saptanması davası (*recours en constatation de nullité*), 1027
 hükümsüzlük (kadük olma, *caducité*), 1092, 1093
 hürriyetten mahrum edici, 1079

--- I, İ ---

Independent Broadcasting Authority, 582
ısdar (*promulgation*), 647

ibadet hürriyeti, 114

İbrahim Hakkı Paşa, 61

icap ve teklifler (*offres et propositions*), 708

icra (idarî işlemlerin), 1069-1089

icraî işlemler, 702

icraî karar, 88, 673

icraî karardan sonraki işlemler, 715

icraî olmayan işlemler, 674, **703-740**

icraî olup olmamalarına göre tasnif, 702

icra-icraîlik ayrımı, 1069

icraîlik, 66, **673-675**

icraîlik-re'sen icra, 675

iç alanda hükûmet tasarrufları, 647

iç disiplini sağlamak (meslek kuruluşlarının görevi), 600

iç düzen işlemleri, 716-724, 727

içerik (*negotium*), 829

içeriklerine göre tasnif (idarî işlemlerin), 688

İçişleri Bakanlığının belediyeler üzerinde genel bir denetim yetkisi var mıdır?, 479

içtihadî hukuk, 63

içtihat değişiklikleri (*revirements de jurisprudence*), 65

içtüzük, 1211

idare edilenlere karşı ileri sürülebilme, 726

idare etmek (*administrer*), 98

idare fonksiyonu, 27

idare her riski ve tehlikeyi alarak davranır (*l'administration agit à ses risques et périls*), 1077

idare hukukunun bilgi kaynakları, 1-22

idare hukuku ile diğer hukuk dalları arasındaki ilişkiler, 92-104

idare hukuku - anayasa hukuku, 92

idare hukuku - ceza hukuku, 102

idare hukuku - malî hukuk, 100

idare hukuku - muhakeme hukukları, 104

idare hukuku - özel hukuk dalları, 104

idare hukuku - uluslararası hukuk, 103

idare hukuku - vatandaşlık hukuku, 101

idare hukuku - yabancılar hukuku, 101

idare hukuku kavramı, 49-140

idare hukuku sistemleri, 50

İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi, 20

idare hukukuna hâkim olan ilkeler, 109-140

idare hukukunda yetkilerin ortak özellikleri, 746

idare hukukunun anayasal temelleri, 92-93

idare hukukunun bağımsızlığı, 94

idare hukukunun bölümleri, 105-109

idare hukukunun doğumu ve gelişimi, 52-63

idare hukukunun genel esasları, 107

idare hukukunun kalıcılığı, 97

idare hukukunun kaynakları, 67-74

idare hukukunun özellikleri, 63-66

idare hukukunun tanımı, 49-50

idare hukukunun uygulama alanı, 74-92

idare kararlarını her riski ve tehlikeyi kendi üstüne alarak icra eder (*l'administration exécute ses décisions à ses risques et périls*), 1077

idare kavramı, **25-47**

idare mahkemeleri (*administrative tribunals*, ABD ve İngiltere'de), 51

idare mahkemesine başvurma (*déféré préfectoral*), 398

idare organı, 27-32

idare organının yargı organından ayrılması, 28

idareci-hâkim sistemi (*système de l'administrateur-juge*), 53

idarecinin keyfiliği, hâkimin keyfiliği, 954

idarenin Anayasa Mahkemesi karşısında bağımsızlığı, 96

idarenin arızî işbirlikçileri (*collaborateurs occasionnels de l'administration*), 753

idarenin bütünlüğü ilkesi, **194-234**

idarenin cebrî icra yetkisi, 1074

idarenin cebrî tahsil yetkisi, 1076

idarenin denetlenmesi, 109

idarenin dışına taşan hukukî etki (*auf unmittelbare rechtswirkung nach außen gerichtet*), 727

idarenin dışında doğrudan hukukî etki, 663

idarenin diğer düzenleyici işlemleri, 1260

idarenin düzenleme alanı, 1175

idarenin düzenleme yetkisi, **1155-1176**

idarenin düzenleme yetkisinin *intra legem* niteliği, 1164

idarenin düzenleme yetkisinin kaynağı, 1156

idarenin düzenleme yetkisinin mecburîliği sorunu, 1171

idarenin düzenleme yetkisinin *secundum legem* niteliği, 1165

idarenin düzenleyici işlemleri, **1153-1294**

idarenin düzenleyici işlemleri (Fransa'da), **1286-1296**

idarenin düzenleyici işlemleri arasındaki hiyerarşi sorununu, 1267

idarenin düzenleyici işlemleri ile yerinden yönetim kuruluşlarının düzenleyici işlemleri arasında çatışma, 1274

idarenin faaliyet alanı, 45

idarenin faaliyetleri, 613

idarenin felç olması (*paralyse de l'administration*), 889

idarenin gönüllü işbirlikçileri (*collaborateurs bénévoles de l'administration*), 753

idarenin gösterdiği sebebe değil, gerçekte gizlediği bir sebebe dayanması, 923

idarenin hukuka bağlılığının şartları, 124

idarenin hukuku (*droit de l'administration*), 50

idarenin iç yaşamı, 716

idarenin iç yazışmaları, 707

idarenin iradesi dışındaki sebepler, 1091

idarenin işlemleri (*actes de l'administration*), 656, 613

idarenin kanuniliği ilkesi, 136

idarenin kendi hatasından kaynaklanan hukuka aykırı işlemler ilgili lehine kazanılmış hak yaratır, 1144

idarenin malî sorumluluğu, 128

idarenin özel hukuk işlemleri, 656, 662

idarenin özel hukuk sözleşmeleri, 657

idarenin özel mallarının işletilmesine ilişkin işlemleri, 656

idarenin özerk (muhtar) düzenleme yetkisi, 1166

idarenin *secundum legem* özelliği, 136

idarenin yargı fonksiyonunu gasbetmesi, 811

idarenin yasama fonksiyonunu gasbetmesi, 810

idarenin yasama ve yargı alanında işlem yapması, 801

idareye karşı da ileri sürülebilme (*opposables à l'administration*), 726

idareye yargılamak, aynı zamanda idare etmek demektir (*juger l'administration, c'est aussi et encore administrer*), 54

İdarî Daire, 290

idarî fonksiyon, 32-45, 618

idarî fonksiyonun amacı, 44

idarî fonksiyonun hükümet fonksiyonundan ayrılması, 41

idarî fonksiyonun konusu, 44

idarî fonksiyonun özellikleri, 44

idarî fonksiyonun yargı fonksiyonundan ayrılması, 36

idarî fonksiyonun yasama fonksiyonundan ayrılması, 36

idarî işlem kavramı, 617-682

idarî işlem (*acte administratif*), 618

idarî işlem (*verwaltungsakt*), 661, 663

idarî işlem nedir, 656

idarî işlem yapma süresi, 808

idarî işlem yapma yükümlülüğü, 808

idarî işlemi idarenin iradesine bağlı olarak sona erdiren sebepler, 1096

idarî işlemin kişisel olan bir şekilde ilgililere duyurulması, 1050

idarî işlemin kişisel olmayan bir şekilde ilgililerine duyurulması, 1047

idarî işlemin koyucusu (*auteur*), 665

idarî işlemin tanımında maddî kriter, 618

idarî işlemin tanımında maddî kriterin eleştirisi, 619

idarî işlemin tanımında organik kriter, 619-620

idarî işlemin yargı işleminden ayrılması, 625

idarî işlemin yasama işlemlerinden ayrılması, 620

idarî işlemin yasama ve yargı işlemlerinden ayrılması, 618

idarî işlemin yokluğu (*inexistence de l'acte administratif*), 1006

idarî işlemlerin bireysel etkilerinin dokunulmazlığı ilkesi (*intangibilité des effets individuelles des actes administratifs*), 1098

idarî işlemlerin etki süresi (*durée des effets des actes administratifs*), 1090

idarî işlemlerin etkilerinin sona ermesi (*fin des effets de la décision*), 1090

idarî işlemlerin geri alınması ve ilga edilmesi, 1090-1150

idarî işlemlerin geriye yürümemesi ilkesi (*principe de non-rétroactivité*), 1116

idarî işlemlerin geriye yürümezliği ilkesi, 1056-1070

idarî işlemlerin hukuka aykırılığının müeyyideleri (iptal ve yokluk), 1001-1043

idarî işlemlerin hukukî değerinin kaybı (*perte de la valeur juridique des actes administratifs*), 1090

idarî işlemlerin ilgililerine duyurulmamasının sonuçları, 1054

idarî işlemlerin ilgililerine duyurulmasının sonuçları, 1052

idarî işlemlerin özellikleri, 672

idarî işlemlerin sona emesi, 1089-1150

idarî işlemlerin tanımı, 656

idarî işlemlerin tasnifi (açıklanan iradenin sayısı ve usûlüne göre tasnif), 692

idarî işlemlerin tasnifi (açıklanan iradenin şekline göre tasnif), 697

idarî işlemlerin türleri, 664, **685-741**

idarî işlemlerin unsurları, **743-1000**

idarî işlemlerin yürürlüğe girmesi, **1045-1068**

idarî işlemlerin yürürlüğünün sonu, 1090

idarî işlemlerin yürürlükten çıkması, 1090

İdarî İşler Kurulu (Danıştay), 291

idarî işler, 98

idarî kamu kurumları, 567-568

idarî kararın muhatapları tarafından

kendiliğinden icrası, 1070

idarî kararlar (Danıştay), 303

idarî kararlar (*décisions administratives*), 666

idarî kararların adlî makamlar tarafından

icrası, 1071

idarî kararların çeşitleri, 685-741

idarî kararların icrası (uygulanması), **1069-1089**

idarî kararların idare tarafından icrası, **1071-1077**

idarî kararların müeyyideleri, **1077-1088**

idarî makam, 641, 662, 745, 793

İdarî Makamların İşlemleri Karşısında

Bireyin Korunması Kararı, 838

idarî makamların sükûtu, 1212

idarî müeyyide çeşitleri, 1080

idarî müeyyideler, **1077-1088**

idarî müeyyidelerin verilmesi ve uygulanması usûlü, 1082

idarî müeyyideye karar verme yetkisi, 1082

idarî özerklik, 557

idarî para cezası, 1080

idarî personele ilişkin işlemler, 629

idarî rejim, 51

idarî sözleşmeler, 665

idarî teamül ve tatbikat, 71

idarî ve adlî makamların ayrılığı ilkesi

(*principe de la séparation des autorités administratives et judiciaires*), 53

idarî vesayet, **208-234**

idarî vesayet - medenî vesayet karşılaştırması, 217

idarî vesayet dar yoruma tâbi tutulur, 213

idarî vesayetlin özellikleri, 210

idarî yaptırım kararının biçimi, 1082

idarî yaptırım kararları, 627

idarî yargıda bakanlıkların temsili, 272

idarî yargıda tespit davası açılmaz, 1026

idarî yargının ortaya çıkışı ve gelişimi, 59

idarî yazışmalar, 707

iddia-cezaî müeyyide karşılaştırması, 1085

iddia-tespit-müeyyide, 33, 619

İDO, 592

iflas, 555

il genel meclisi, **387-400**

- görev ve yetkileri, 390

- gündem, 392

- kararlar, 393

- olağanüstü toplantı, 392

- toplantı yeter sayısı, 392

- toplantıları, 391

- genel görüşme, 400

- ihtisas komisyonları, 398

- kararlarını valinin geri gönderme yetkisi, 394

- meclisin bilgi edinme ve denetim yolları, 400

- oylama usûlleri, 393

- soru, 400

- valinin faaliyet raporunun değerlendirilmesi, 400

il genel meclisi kararlarına karşı valinin dava açma hakkı, 394

ihkak-ı hak yasağı (*nul ne peut se faire justice soi-même*), 676

ihracatçılara ve ithalatçılara tebliğ, 735

ihtarlar, 736

ihtisas ilkesi, 156, 188

ihtisas komisyonları (belediye meclisi), 445

ihtisas komisyonları (büyükşehir belediye meclisi), 501

ihtiyar meclisi, **520-528**

ihtiyar meclisi üyelerinin görevinin sona ermesi, 527

ihtiyar meclisinin kararları üzerinde vesayet denetimi, 525

ihtiyar meclisinin toplanması, 523

ihtiyarî danışma (*consultation facultative*) (Danıştaya), 295

ihtiyarî danışma (consultation facultative), **859-860**, 880

ihtiyarî istişare, 859

ihtiyarî usûller, 880

ikame yetkisi, 203, 217

ikamet yasağı, 822

iki ayrı köyün birleşerek bir belediye kurabilmeleri, 382

ikinci tür vekâlet, 784

iki-yanlı idarî işlemler, 665

iktidar devri (*délégation de pouvoir*), 759

iktidar devri+imza devri, 760

iktisadî devlet teşekkülleri, 569

iktisadî kamu kurumları, 568

iktisadî ve ticarî kamu hizmetleri, 82

il encümeni, 400-402

- başkanı, 401
- görev ve yetkileri, 401
- gündemi, 401
- kararlarının kesinleşmesi, 402
- oluşumu, 400
- toplantıları, 401

il genel idaresi, 334-344, 382**il genel meclisi**, 387-400

- başkanının, 390
- kararlarının kesinleşmesi, 393
- üyeliği bağdaşmazlıkları, 389
- üyeliğinin sona ermesi, 389
- feshi, 398, 404
- nin organlık sıfatını kaybetmesi, 404

il idare kurullarının yargısal görevleri, 344

il idare kurulu, 342

il idare şube başkanları, 341

il idaresi, 334-344

il müdürleri, 341

il özel idaresi, 381-410

- bütçesi, 409
  - gelirleri, 406
  - genel sekreter, 405
  - giderleri, 409
  - görev ve yetkileri, 383
  - işletme ve şirketleri, 406
  - organları, 387
  - organlarının organlık sıfatlarını kaybetmeleri, 404
  - personeli, 405
  - şirket ve işletmeleri, 592
  - teşkilât ve personeli, 405
  - valinin görev ve yetkileri, 403
- il özel idarelerine genel bütçe vergi gelirlerinden pay verilmesi, 406

ilân (*affichage*), 668, 1050, 1260,

ilan yoluyla tebligat, 1051

ilân yoluyla yayın (*publicité par voie d'affichage*), 1047

ilâve maksatlar (*buts accessoires*), 986

ilçe belediyeleri üzerinde büyük şehir belediyelerinin vesayet denetimi, 379, 494

ilçe idaresi, 344-358

ilçe idare kurulu, 348

ilçe idare kurulunun idarî görev ve yetkileri, 349

ilçe idare şube başkanları, 348

ilçe müdürleri, 348

ilçelerin kurulması, 344

ileri sürülebilir (kabil-i dermeyer, *opposable*), 1045, 1052

ileri sürülebilirlik-varlık-geçerlilik, 1053

ileri sürülebilirlik (*opposabilité*), 1052

ileri sürülemez (*inopposable*), 1053

ilga (kaldırma, *abrogation*), 754, **1096-1106**

ilga edilmeleri bakımından farklılık, 668

ilga şekli ve usûlü, 1097

ilga yetkisi, 1097

ilgili kuruluşlar, 269-270, 282-283

ilgililere duyurma (*publicité*), 1045

ilgililerin haklarına ve menfaatlerine zarar vermeleri (*faisant grief*), 1019

ilgililerin rızasının alınması, 892

ilgililerin çok sayıda olması, 1050

ilgilinin dosyasını inceleme hakkı, 874

ilgilinin gerçek dışı beyanının veya hilesinin, 1141

ilgisinin aleyhine olan işlemlerin yürürlüğe girmesi, 1049

ilgisinin hilesiyle yapılmış işlemler, 1142

ilgisinin lehine olan işlemlerin yürürlüğe girmesi, 1049

ilişkili kuruluşlar, 270

ilişkili kuruluş kavramının pozitif temelini, 283

ilk işlem (*acte initial*), 756, 878

ilk işlemin karşıt işlemi (*acte contraire de l'acte initial*), 882

ilke kararı, 1260

ilkel (veya ilksel), aslı (*originaire*), 136

ilkel, aslı (*originaire*) yetki, 1166

ilksel (*originaire*), 136

İller Bankası, 407

illiyet rabıtası, 936

imar denetim yetkisi, 233

imar durumunu belgeleri (*certificats d'urbanisme*), 691

imara ilişkin kararlar, 380

imece, 542

imkânsız usûller teorisi (*théorie des formalités impossibles*), 887-888

imkânsız veya yararsız usûller teorisi, 887

imtiyaz sözleşmesinde imtiyazcının seçimi işlemi, 969

imza devri kararı örneği (Fransa'da), 776

imza devri kararnamesi örneği (Fransa'da), 775

imza devri, 759-760, 759-782

imza yetkisi devri örneği (Türkiye'de), 778

imza yetkisi, bir tevsik etme yetkisidir, 249

imza, 250, 794, **833-835, 1049**

imzalanmalarından itibaren (*dès la signature*), 1049

- inanç hürriyeti, 112
inceleme görevi, 301-303
 inceleme kararları, 301
 inceleme kararlarının hukukî niteliği, 302
 inceleme, araştırma ve soruşturma
 yükümlülüğü (Genel İdarî Usûl Kanun
 Tasarısında idarenin), 875
independent regulatory agency, 582
infisahî şart, 1066, 1133, 1188
 infisahî şart nedeniyle geçmişe etki, 1066
 infisahî şartın gerçekleşmesi, 1091,
 İngiltere’de idare hukuku, 51
 inha (teklif), 882
 İnkaya köyündeki tarihi çınar, 686
 insan haklarına saygı ilkesi, 110
 insan onuruna saygı ilkesi, 898
 insan onuruna yaraşır hayat seviyesi, 118
instrumentum, 743, 839
inşai işlemler, 688
intérin (vekâlet, vekâleten atama), 784, 785
intérimaire (vekil), 784
intra (anlamı), 138
intra legem (kanun içi), 138
intra legem özellik, 1164
intra legem, 138
iptal (idarî işlemin sona ermesi nedeni
 olarak), **1091**
iptal (idarî işlemlerin hukuka aykırılığının
 müeyyidesi olarak), **1001-1005**
 iptal (kaldırma, bozma) yetkisi (*pouvoir
 d’annulation*) (vesayet yetkisi olarak), 219
 iptal davası (*anfechtungsklage*), 1040
 iptal davası (*recours en annulation*), 1002
 iptal davası (*recours pour excès de pouvoir* =
 yetki aşımı davası), 818
 iptal davasının yürütmeyi durdurmaması
 özelliği (*caractère non suspensif du recours
 pour excès de pouvoir*), 680
 iptal edilme (geçersizlik, butlan, *nullité*), 1004
 iptal edilmiş, 1004
 iptal kararı, 230
**iptal ve yokluk (idarî işlemlerin hukuka
 aykırılığının müeyyideleri)**, 1001-1043
 iptal yetkisi (hıyerarşi yetkisi olarak), 203
 iptal yetkisi (vesayet yetkisi olarak), 219
 iptal, 814, 848
 irade açıklaması, 614-615, 832
 irade işlemi (*acte de volonté*), 249, 250
 irade özerkliği, 931
 İSKİ, 592
 İsmail Hakkı (Görelî), 61
 ispat koşulları, 994
 ispat yükü, 678
 ispat, 987
*İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
 Mecmuası*, 21
 isteğe bağlı danışma, 859
 isteğe bağlı din eğitimi, 115
 isteğe bağlı işler, 514
 isteğe bağlı olan işlemler, 702
 isteğe bağlı olmayan işlemler, 701
 isteği dışında (*ultra petita*) karar verme, 748
 istem dışı hata, 979
 istemin reddedilmesi, 936
 istihbarî nitelikte bilgiler, 913
 istikamet planı (*plan d’alignement*), 1095
 istikamet verme (yolun hizaya getirilmesi,
alignement des voies), 990
 istisna hukuku (*droit d’exception*), 105
 istisnaî durumlarda uygulanma rejimi (*régime
 de dérogation*), 105
 istisnaî kurma usûlü, 419
 istisnaî memuriyetlere atama işlemleri, 1103
 istisnaî memurluk, 335
 istisnaî nitelikte bir yetki, 210
 istisnaî yetki (*compétence d’exception*), 489
 559, 747
 istisnalar dar yoruma tâbi tutulur (*exceptio est
 strictissima interpretationis*), 1064
 istişarî (*consultatif*), 584
 istişarî değil, idarî karar, 307
 istişarî görevler (il idare kurulunun), 343
 işaretlerle veya hareketlerle de irade
 açıklaması (*décisions gestuelles*), 831
 işçiler (KİT’lerin), 572
 işin mahiyeti, 949
 işlemez karar (*délibération inopérante*), 1011
 işlemi yapan makama göre tasnif, 694
 işlemin geçmişe etkili olduğu ölçüde iptali
 (*annulation de la décision en tant qu’elle a
 effet rétroactif*), 1062
 işlemin gerçek sahibi, 781
 işlemin içeriği (*contenu de l’acte*), 744, 931
 işlemin ismiyle bağlı olmaksızın tavsif, 740
 işlemin konusuna ilişkin hukuka aykırılık,
 932
 işlemin mahiyetinden kaynaklanan geçmişe
 etki, 1066
 işlemin taşıyıcısı (*teneur de l’acte*), 743
 işlemin yapıcısı (*auteur de l’acte*), 743
işlemler üzerinde hiyerarşik güç, 203-204
 işlemler üzerinde idarî vesayet yetkileri, 219-
 230
işletme işlemleri (actes de gestion), 76-77

işyerinin kapatılması, 1081
 itaat yükümlülüğü (*devoir d'obéissance*), 201,
 202
 itiraf, 988
 itirazlar (düşünceler, gözlemler,
observations), 863, 871
iustitia distributiva, 132
İÜHF, 21
 iyi idare (*bonne administration*), 844
 iyi işletme icapları (*impératifs de bonne
 gestion*), 560
 izahname, 1260
 izharî işlemler, 688-690
 Jellinek, 1182
 ---J---
 Jèze, 15, 57, 80
jura quaesita, 119
Juris-classeur administratif, 20
Juris-classeur Collectivités territoriales, 20
jus eminens, 120
 jüri değerlendirmeleri, 955
 jüri üyeleri raporları, 708
 jüri, 708
 kaba saba hukuka aykırılıklar (*illégalités
 grossières*), 1012
 ---K---
 Kabahatler Kanuna göre alınan idarî yaptırım
 kararları, 627
 Kadın ve Sosyal Hizmetler Müsteşarlığı,
 1033, 1195
 Kadının Statüsü ve Sorunları Genel
 Müdürlüğü, 1033
 Kalabalık (Halil), 62
 kalkınma kurulu, 596
 kamu alacakları tahsili, 89
 Kamu Denetçiliği Kurumu, 591
 kamu düzeni, 748, 862, 983
 kamu düzenine aykırı olan durumlarda
 kazanılmış hak olmaz, 1137
 kamu düzenine ilişkin bir defî (*moyen
 d'ordre public*), 1063
 kamu düzenine ilişkin bir itiraz sebebi (*moyen
 d'ordre public*), 1022
 kamu düzenine ilişkin bir itiraz vasıtası
 (*moyen d'ordre public*), 978
 kamu düzeninin sağlanması ihtiyacı, 1155,
 1159
 kamu düzeniyle çatışıyorsa kazanılmış
 haklara saygı ilkesi işlemez, 1137
 kamu görevinin usulsüz olarak üstlenilmesi,
 816

kamu görevlileri hakkında verilen soruşturma
 izni kararları, 642
kamu gücü (*âmmé kudreti, puissance
 publique*), **85-88**
 kamu gücü (*hoheitliche*), 661
 kamu gücü ayrıcalığının kullanımı (*exercice
 d'une prérogative de puissance publique*), 658
 kamu gücü ayrıcalıkları (kamu tüzel kişisi
 tanımında), 173
kamu gücü ayrıcalıkları (*prérogatives de
 puissance publique*), **87-92**
 kamu gücü ekolü, 75
 kamu gücü işlemleri, 76
kamu gücü kriteri, 75-77
 kamu gücü ölçütünün yenilenmesi (*renouveau
 de la puissance publique*), 85
 kamu gücü özel ilişkisi (*besonderes
 gewaltverhältnis*), 727
 kamu gücü tedbiri (*hoheitliche Maßnahme*), 662
 kamu gücü unsuru, 662
 kamu harcamaları hukuku, 100
 kamu hizmeti ekolü, 80
 kamu hizmeti kriterinin krizi, 81
kamu hizmeti ölçütü (*critère du service
 public*), **77-85**
 kamu hizmeti teorisinin krizi, 85
 kamu hizmetinin iyi işlemesi ihtiyacı, 1155,
 1159
 kamu hizmetiyle görevli özel kişiler, 178
 kamu hizmetleri hukuku (*droit des services
 publics*), 81
 kamu hizmetlerinin devamlılığı, 1065
 kamu hukuku tüzel kişileri (*personnes
 morales de droit public*), 161-162, 168
 kamu hukuku tüzel kişisi, 554
 kamu hukukunun genel ilkeleri (*principes
 généraux du droit public*), 204
kamu idareleri, 26, **161-162**, 186, 552
 kamu idareleri-kamu kurumları ayrımı, 186
 kamu idaresi, 26
 kamu idaresine bağlı, 555
 kamu idaresi-özel idare ayrımı, 26
 kamu ihaleleri, 623
 kamu iktisadî kuruluşları, 570
**kamu iktisadî teşebbüsleri (bkz.: KİT'ler),
 568-573**
 kamu işbirlikleri, 571
 kamu kuruluşu, 188
kamu kurumları, 161-162, 186, **551-610**
 kamu kurumlarının çeşitleri, 566
 kamu kurumlarının kaldırılması, 561
 kamu kurumlarının kurulması, 560

kamu kurumlarının ortak özellikleri, 553
 kamu kurumu kanunla kurma, 561
 kamu kurumu benzeri bir kuruluş, 190
 kamu kurumu niteliği ağır basan bir anonim
 şirket, 190
 kamu kurumu niteliği, 600
 kamu kurumu niteliğinde kuruluş, 606
 kamu kurumu niteliğindeki meslek
 kuruluşları, 599
 kamu malı statüsü (*domanialité public*), 88
 kamu malını işgal izinleri, 1103, 1131

kamu tüzel kişileri, 162-169

**kamu tüzel kişilerinin özel hukuk tüzel
 kişilerinden ayrılması sorunu**, 169-179

kamu tüzel kişilerinin türleri, 185
kamu tüzel kişiliği, 159-194, 554
 kamu tüzel kişiliğine yaklaşan yeni bir
 müessese, 190
 kamu tüzel kişiliğinin belirlenmesi, 169
 kamu yararı (*intérêt général*), 66
 kamu yararı (*utilité publique*), 87
 kamu yararı amacı, 979
 kamu yararı dışında bir amaçla yapılmış
 işlemler, 979
 kamu yararı ile kazanılmış haklar çatıştığında
 kamu yararı tercih edilir, 1139
 kamu yararı ile özel yarar arasında birleşme,
 981
 kamu yararı kararı (*déclaration d'utilité
 publique*), 670, 971, 1103, 1132
 kamu yararı ve hizmet gerekleriyle sınırlı
 takdir yetkisi, 901
 kamu yararına yabancı bir amaç, 979
 kamu yararının olumlu bir şekilde
 tanımlanması, 994
 kamu yararının olumsuz bir şekilde
 tanımlanması, 994
 kamu yararının özel bir kategorisi, 982
 Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri Kanunu
 (Tasarı), 138

kamulaştırma kararı (*arrêté de cessibilité*),
 1132

kamuya yararlı dernekler, 178, 861

kamuya yararlı kurumlar, 563

kanaat (*opinion*), 739

kanun hükmünde kararname, 1176-
 1237

- Danıştay tarafından denetlenebilir mi,
 1190
- değiştirerek onay, 1188
- denetim, 1190
- kişi hakları ve ödevleri, 1181

- konu unsuru, 1178

- onay, 1188

- Resmî Gazetede yayım, 1186

- nin reddi, 1188

- nin yetki kanunlarına dayanması, 1192

- siyasî haklar, 1182

- sosyal ve ekonomik haklar, 1181

- şekil unsuru, 1184

- TBMM'nin onayına sunma, 1186

- usûl unsuru, 1185

- yetki unsuru, 1178

kanun hükmünde kararname>tüzük, 1268

kanun hükmünde kararnamenin yetki kanuna
 uygunluğu, 1192

kanun koyucunun her şeyi düzenleme
 imkânsızlığı, 1158

kanun koyucunun iradesi, 564

kanun önünde eşitlik, 129

kanun ve nizamlar, 1283

kanun yararına bozma, 104, 642

kanun, 68

kanun=khk=milletlerarası antlaşma, 1267

kanuna aykırı işlem, ilgilinin kusuru olmasa
 bile kazanılmış hak oluşturmaz, 1143

kanuna aykırı olmama ilkesi, 138

kanuna aykırı (*contra legem*), 1164

kanuna dayanma (*secundum legem* olma)
 zorunluluğu, 1167

kanuna tâbi olma (*légalité*), 91

kanundan kaynaklanan (*secundum legem*),
 747

kanunî hakikat (*vérité légale*), 1086

kanunîlik ve nizamilik, 65

kanunla belirlenmiş süre, 1173

kanunla düzenlenir, 1180

kanunla kurulma (kamu tüzel kişiliğinin
 belirlenmesinde), 172

kanunla nitelendirme (kamu tüzel kişiliğinin
 belirlenmesinde), 170

kanunla öngörülen süre, 805

kanunla öngörülmüş geçmişe etki, 1063

kanunla öngörülmüş yokluk hükmünde sayma
 hâli, 1019

kanunla sınırlı (*intra legem*), 747

kanunları uygulamaya yönetmelikleri
 (*règlements d'exécution des lois*)

(Fransa'da), 1289

kanunsuz düzenleme yetkisi olmaz (*pas de
 pouvoir réglementaire sans texte*), 1158

kanunsuz emir, 202

Kanunsuz vesayet olmayacağı gibi, kanunun ötesinde de vesayet olmaz (*Pas de tutelle sans texte, ni au-delà des textes*), 213
 kanunsuz yetki devrinin müeyyidesi, 769
 kanunu izleyen, yani *secundum legem*, 137
 kanunun açıkça verdiği yetkiye dayanılarak idare tarafından bir idarî işlemle kurulma, 172
 kanunun açıkça verdiği yetkiye dayanılarak kurma, 561
 kanunun doğrudan ihlâli, 932
 kanunun emrettiği işleri belirtmek için çıkarılan tüzükler, 1239
 kanunun ihlâli, 932, 933
 kanunun uygulama alanının genişletilmesi, 935
 kanunun uygulanmasını göstermek için çıkarılan tüzükler, 1239
kara Avrupası sistemi, 51-52
 Karahanoğulları, 55
 karar (*décision*), 673
 karar alma özerkliği, 557
 karar üzerinde etkisiz usûl sakatlıkları, 890
 karar vermeye gerek olmadığına (*non lieu à statuer*), 1114, 1123
karar yetersayısı, 796-800
 karar, 1260
 kararın olaylara uygunluğunun denetimi (*contrôle de l'adéquation d'une décision aux faits*), 923, 970
 kararın tebliği, 1083
 kararın yeniden görüşülmesini isteme yetkisi, 224
 kararname (*décret*), 1289
 kararname ve karar kavramları, 696
 kararname, 696
 kararnamenin altındaki imza, 249
 Karatepe, 17, 062
 Karavelioğlu, 4
 karineler demeti (*faisceau de présomptions*), 988
 karlılık ve verimlilik ilkeleri, 569
karma işlemler, 692, **694**
 karma işlemlerde kişi yönünde yetki, 795
 karma işlemlerde son işlemden önceki işlemler, 709
 karma nitelikli bir kamu tüzel kişisi, 176
 karma tüzel kişiler, 190
 karma yapılı işlem (*acte de structure complexe*), 619
karşı-imza (contreseing) kuralı, 250-254, 695, **795**, 834

karşı-imza kuralının istisnaları, 252
 karşı-imza kuralının müeyyidesi, 253
 karşı-imza yetkisi, 263, 275
karşıt işlem (*actus contrarius, acte contraire*), 755, 757, 878
 kasaba, 510
 katılma hakkı ve bilgilendirme yükümlülüğü, 869
 katlan, ama tazminat iste (*Dulde, aber liquidiere*), 122
 katma bütçe, 598
 Kaya (Cemil), 389, 876
 kaydıyla (*sous réserve*), 871
 kaymakam ile vali, 347
kaymakam, 345-347
 - görev ve yetkileri, 346
 - hiyerarşik yetkileri, 346
 - kolluk görevleri, 346
 - vesayet yetkileri, 347
 kaynak tarama, 22
kaynaklar (idare hukununun bilgi kaynakları), **1-22**
kaynaklar (idare hukununun yürürlük kaynakları), **67-74**
 Kazancı Mevzuat ve İçtihat Bankası, 1, 3, 21
kazanılmış hak kavramı, **1127-1128**
 kazanılmış hakka saygı ilkesi kanunla aksinin öngörülmesi durumunda işlemez, 1135
 kazanılmış haklar (*droits acquis*), 668
 kazanılmış haklar (müktesep haklar, *droits acquis*), 1127
 kazanılmış haklara saygı (*respect des droits acquis*) ilkesi, 1098, 1127
 kazanılmış haklara saygı, 126
 kazıye-i muhkem, 39
 keenlemeyekün (كأن لم يكن), 1013-1014
 keenne (كأن), 1013-1014
 Kemal Sunal, 1008
 kendi kendini düzenleme yetkisi, 167
 kendiliğinden uyma veya gönüllü icra (*exécution volontaire*), 1070
 kendisiyle amel olunan, 1245
 kesin (*définitif*), 1123
 kesin hesap kanunu, 315
 kesin hesap, 479
 kesin hükme bağlama görevi (Sayıştay), 314
 kesin hükmün idare tarafından ihlâli, 811
 kesin hükmün ihlâli (*violation de la chose jugée*), 935
 kesin hüküm (*res iudicata, chose jugée*), 811
kesin hüküm gücü (*autorité de la chose jugée*), 40, 637, 1085,

- kesin hüküm verme, 39
kesin karar gücü (*autorité de chose décidée*), 1085
kesin olarak oluşmuş bir durum (*situation définitivement constituée*), 1061
kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem, 673, 703
kesinleşme (*devenus définitifs*), 1117
Keskin, 60
kınama (*blame*), 731
kınama (*sévères observations*), 733
kırtasiyecilik, 146, 158
kısmen yorumlayıcı, kısmen düzenleyici sirkülerler, 724
kısmî ilga (*abrogation partielle*), 1097
kısmî iptal (*annulation partielle*), 1062
kita Avrupası sistemi, 52
kıymet takdir kararları, 709
Kızılay, 84, 563
kimse kendi davasında hâkim olamaz (*nemo debet esse iudex in propria causa*), 53
kişi (*personne*) kavramı, 160
kişi bakımından yetki (*compétence ratione personae*), **794-800**
kişi güvenliği nedeniyle geçmişe etki, 1064
kişi topluluğu, 186
kişi toplulukları (*universitates personarum, corporations*), **161**, 186
kişiler üzerinde hiyerarşik yetkiler, 201
kişiler üzerinde idarî vesayet yetkileri, 218
kişilik kavramı, 160
kişilik-dışı nitelikte, 667, 1154
kişinin hakları ve ödevleri, 1183
kişisel, 978
kişisel maksat (*mobile personnelle*), 980
kişisellik / kişilik-dışılık kriteri (*critère d'impersonnalité*), 667
kişiyi göz önünde bulunduran işlemler (*mesures prises en considération de la personne*), 871
KİT'ler, 568-574
KİT Komisyonu, 573
KİT personeli, 572
KİT'lerdeki işçiler, 572
KİT'lerin denetimi, 572
KİT'lerin özelleştirilmesi, 573
KİT'lerin özellikleri, 571
KİT'lerin üçüncü kişilerle olan işlemleri, 657
Koç Üniversitesi Merkez Kütüphanesi, 22
Koç Üniversitesi, 171, 181
Koç Vakfı, 171, 181
kolaylık (*facilitation*), 725
kolejyal makamlar, 694
kolejyal makamların kararları, 694
kolejyal, 745
kolektif işlemler, 692-693
kolektif işlemlerde kişi yönünden yetki, 795
kolluk (zabıta), 121
kolluk izinleri (*autorisations de police*), 1103, 1130
kolluk tedbirleri alanında usûlde paralellik ilkesi, 884
kolluk yönetmelikleri (*règlements de police*) (Fransa'da), 1291
konu bakımından yetki (*compétence ratione materiae*), 801-802
konu bakımından yetki tecavüzü, 818
konu unsuru, 930-976
konu unsurunda sakatlık halleri, 931-938
konunun kanuna aykırı olması, 933
konuta girme emrinin onaylanması, 639
konuta girme kararı, 638
konversiyon, 1041
korporatif devşirme, 602
korporatist demokrasi, 610
korporatist nitelikleri (meslek kuruluşları), 610
koruculuktan çıkarma, 540
korunmuş işçiler (*salariés protégés*), 972
koruyucu süreler, 806
koşulların değişmesi (*changement des circonstances*) **teorisi, 1147-1150**
koşulların değişmesi iddiasını ileri sürme biçimleri, 1149
koşulların değişmesi nedeniyle hukuka aykırılık def'i, 1150
koşulların değişmesi sonucu idarenin ilga veya geri alma yükümlülüğü, 1147
koşulların değişmesi teorisinin uygulanması konusunda, kısmen doğru, kısmen yanlış bir danıştay kararı, 1150
koşulların değişmesinin düzenleyici işlemler üzerindeki etkisi, 1147
Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 518
köy idaresi, 509-543
- bütçesi ve gelirleri, 542
- ihtiyar heyeti, 525
- kalkması, 511
- köy alacaklarının tahsili, 543
- köy derneği, 519
- köy imamı, 522, 541
- köy katibi, 541
- köy korucusu, 539
- köy muallimi, 522, 542
- köy muhtarı, 528

- devlet işleri, 529
- köy işleri, 530
- görevden uzaklaştırılması, 536
- köy öğretmeni, 522
- köy personeli, 539
- köy tüzel kişiliğine son verilmesi, 511
- köy yerleşme alanı, 516, 517
- köyün görev ve yetkileri, 512
- köyün isteğe bağlı işleri, 514
- köyün kurulması, 510
- mecburî işler, 512
- müşterek işler, 516
- organları, 519
- tüzel kişiliğinin sona ermesi, 536
- yetkileri, 517
- köy ihtiyar meclisi, 520-527**
- doğal üyeler, 521
- görev ve yetkileri, 524
- oluşumu, 520
- seçilme yeterliliği, 520
- seçimlik üyeler, 520
- toplantı ve karar yeter sayısı.-, 524
- köylere hizmet götürme birlikleri, 518
- köylerin mücavir alan sınırları içine alınması, 380
- kral haksızlık yapmaz (*the King can do no wrong*), 163
- kreş açma, 431
- kullanılan oyların salt çoğunluğu, 797
- kural-işlem (*acte-règle*), 32, 618
- kuralsallık (nizamîlik), 65
- kurucu işlemler (*actes constitutifs, rechts-gestaltende verwaltungsakte*), 688
- kurul toplantılarının açıklığı, 808
- kurumsal, 745
- kurum üzerindeki denetim, 564
- kurumun kökeni, 564
- kuvvet (*force*), 1072
- kuvvet kullanarak icra (*exécution par la force*), 677
- Kuzu (Burhan), 1212, 1222
- küçük disiplin cezaları, 730
- küçük tedbirler (*mesures mineures*), 733
- Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu kararları, 714
- L---
- Lachaume, 58
- Laferrière (Edouard), 15, 55, 56, 98
- laiklik ilkesi, 112-117**
- landsgemeinde*, 519
- Laubadère, 57
- Le Chapelier Kanunu, 609

- Lebib Yalkın Mevzuat Bankası, 1
- Lebon, 13
- Lecocq, 752
- Legal Hukuk Dergisi*, 21
- legem patere quam facisti* (kendi koyduğun kurala uy), 668, 1278
- Legifrance*, 14
- Légion d'Honneur* nişanı, 968
- Léon Blum, 564
- Lex Barbarius Philippus* (Barbar Filip Kanunları), 817
- lex posterior derogat legi priori* (sonraki kanun önceki kanunu ilga eder) ilkesi, 1269, 1272
- lex specialis derogat legi generali* (özel kanun genel kanunu ilga eder) ilkesi, 1269
- lex superior derogat legi inferiori* (üst kanun alt kanunu ilga eder) ilkesi, 1269
- Lexis-Nexis*, 20
- liberal anlayış, 46
- Lincoln, 1230
- loncalar, 609
- Long *et al*, 14, 58
- lotarya (idari yargı için), 64
- lüzum, 898
- lüzumundan fazla sebepler (esbab-ı kasire, *motifs surabandonts*), 925
- M---
- Macarel, 56
- madden yok olan işlemler, 1007-1010**
- madden yok olan işlemlerin müeyyidesi, 1010
- maddî açıdan tasnif (idarî işlemlerin), 686
- maddî faaliyetler (*activités matérielles*), 613
- maddî fiil, 894
- maddî işlemler (*realakte*), 663
- maddî kriter (devlet fonksiyonlarını birbirinden ayırmada), 32
- maddî kriter (idarî işlemin tanımında), 618
- maddî kriterin eleştirisi, 34, 619
- maddî mahiyetlerine göre tasnif (idarî işlemlerin), 686
- maddî varlık (*existence matérielle*), 849
- maddi yokluk (*inexistence matérielle*), 849
- maddî yokluk kavramı, 1006
- maddî yoklukla malûl işlemler, 1007-1010
- mâdûn (ast, *subordonné hiérarchique*), 197
- mafevk (üst, *supérieur hiérarchique*), 197
- mahalle idaresi, 546-550**
- mahalle idaresinin görevleri, 549
- mahalle muhtar ve ihtiyar heyeti üyelerinin seçilmeleri, 547

- mahalle muhtar ve ihtiyar heyetinin görevlerine son verme, 549
- mahalle muhtarı görev ve yetkileri, 548
- mahalle muhtarlığı ve ihtiyar heyeti üyeliği bağdaşmazlıkları, 547
- mahalle muhtarlığı ve mahalle ihtiyar heyeti üyeliği ile kamu görevliliği de bağdaşmaz, 547
- mahalle muhtarlığı, 547
- mahallenin organları, 546
- mahallî adem-i merkezîyet, 149, 152-154
- mahallî adem-i merkezîyet, 363
- mahallî birlik encümeni, 545
- mahallî idare birlikleri**, 544-546
- mahallî idare birlikleri, birlik meclisi, 545
- mahallî idare bütçesi, 599
- mahallî idare organlarının geçici olarak görevden uzaklaştırılması, 218
- mahallî idareler ismi, 153
- mahallî idareler**, 363-550
- mahallî idarelerin birbiri karşısında özerkliği, 378
- mahallî idarelerin düzenleyici işlemleri (Fransa'da), 1293
- mahallî idarelerin kurduğu işletme ve şirketler, "KİT" değıildir, 568
- mahallî idarelerin özerkliği ilkesi**, 363-381
- mahallî idarelerin serbest idaresi (*libre administration des collectivités locales*) ilkesi, 1293
- mahallî idarelerin türleri, 381
- mahallî kamu kurumları**, 591-594
- mahallî müşterek nitelik, 433
- mahiyeti gereğı cari işler (*affaires courantes par nature*), 791
- mahkeme kararları, 2
- mahkeme kararlarına uyulmaması, 936
- mahkeme kararlarının yerine getirilmesinde usûlde paralellik ilkesi, 884
- mahkemelerin bağımsızlığı ilkesi, 126
- mahkemelerin bağımsızlığı, 1181
- mahkûmiyet sebebiyle muhtarlıktan çıkarma, 533
- makaleler, 19
- maksat (amaç) unsuru**, 976-1000
- maksatların çokluğu hali, 986
- makul bir süre, 942, 1173
- makul bir süre içinde geri alma, 1108
- mal topluluğı (*universitates bonorum, fondation, institution*), 186-187
- mal topluluğı-kişi topluluğı ayrımı, 156, 160-161
- mal varlığı, 554
- malî bağımsızlık, 150
- malî çıkar maksadıyla yetki saptırması, 983
- malî hukuk, 100
- malî özerklik, 364, 554, 558
- Malî Piyasalar Kurulu (*Conseil des marchés financiers*), 587
- malî yarar maksadının güdülebileceğı durumlar, 984
- malî yönetmelikler hakkında görüş bildirmek, 317
- malları haczedilemez, 555
- malvarlığı ve bütçe özerkliği, 558
- malvarlığı, 191
- mamûlünbih, 1245
- manu militari*, 1072
- Mayer, 58
- meçburî danışma, 295
- meçburî istişare, 860
- meclis-i umumî-i vilayet, 387
- medenî vesayet, 217
- Médiateur de la République*, 582
- Mekteb-i Hukuk, 61
- Mekteb-i Müllkiye, 60
- memur (ast, mâdûn, *subordonné hiérarchique*), 197
- memur atama işlemi, 686
- memura maaşının ödenmesi, 1130
- memurlara sicil notu verilmesi, 921
- menfaatini etkileme (*faisant grief*), 711
- menfaatini etkilememe (*ne faisant pas grief*), 716
- Merkez Bankası, 283
- merkez ilçe, 345
- merkez teşkilâtı (devlet idaresinin)**, 241-324, 266
- merkezden yönetilen kamu tüzel kişisi, 185
- merkezden yönetim (merkezîyet, centralisation) ilkesi**, 143-148
- merkezden yönetim ile yerinden yönetimin arasında karşılaştırma, 159
- merkezden yönetimin özellikleri, 144-145
- merkezden yönetimin sakıncaları, 146
- merkezden yönetimin yararları, 145
- merkezî idare terimi, 144, 165
- merkezî idare**, 28, 239-360
- merkezî idarenin başkent teşkilâtı**, 241-332
- merkezî idarenin taşra teşkilâtı**, 332-360
- merkezî yönetim bütçesi, 599
- merkezîyet ilkesi, 144
- mertebeler silsilesi, 196
- meskun saha, 416

- mesleği temsil etme görevi (meslek kuruluşlarının), 605
- mesleğin iç disiplinini sağlama (meslek kuruluşlarının), 605
- mesleğin yürütülmesini denetleme yetkisi (meslek kuruluşlarının), 605
- meslek kuralları (*codes de déontologie*), 605
- Meslek Kuruluşları Ulusal Konseyi (*Conseil national des corporations*), 609
- meslek kuruluşları**, 180, **599-610**
- meslek kuruluşların görev ve yetkileri, 605
- meslek kuruluşlarını faaliyetten men emrinin onaylanması, 640
- meslek kuruluşlarının demokratiklik bakımından eleştirisi, 609
- meslek kuruluşlarının sorumlu organlarının geçici olarak görevden uzaklaştırılması, 219
- meslek kuruluşu (*corporation*), 609
- meslek ve sanatın icrasından men, 1082
- metin (*texte*) (idarî işlemin), 830
- metinsiz vesayet olmaz (*pas de tutelle sans texte*), 211, 467
- metnin Türkçe olması (idarî işlemin), 831
- metrukiyet (*désuétude*), 1095
- mevsukiyet (*authenticité*), 249
- mevsukiyet işlemi (*acte de authentification*), 249
- mevzuat, 1
- Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü, 1256
- mezuniyet belgesi, 1067
- milletlerarası yargı organlarında ve milletlerarası tahkim yolunda bakanlıkların temsili, 273
- milletvekili seçimini kazanamayan belediye başkanının durumu, 458
- Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, 327
- Millî Güvenlik Kurulu, 322-328
- Millî Güvenlik Kurulunun kararlarının bağlayıcılığı, 324
- millî güvenlik siyaseti, 323
- millî güvenlik, 324
- millî kamu kurumları**, 567-599
- Millî Kütüphane, 22
- millî noter, 249
- Millî Saraylar Daire Başkanlığı, 1251
- millî saraylar, 625
- Millî Savunma Bakanlığı, 288
- Millî Savunma Yüksek Kurulu, 322
- milliyetçilik, 111
- minimum denetim, 921, 922, 967
- minimum-altı (*infra-minimum*) denetim, 969
- monografiler, 19
- Montrouge evlilikleri, 751
- muhatabı açısından olumsuz nitelikte olan bireysel kararlar, 844
- muhatabı itibarıyla bireysel, 663
- muhatabın adı, 835
- muhatabları (*destinataires*), 667
- muhatabları üzerindeki etkilerine göre tasnif (idarî işlemlerin), 691
- muhtar düzenleme yetkisi, 1166
- muhtar**, **528-539**
- muhtar seçimi, 528
- muhtarın devlet memuru gibi işlem görmesi, 530
- muhtarın görev ve yetkileri, 528
- muhtarın görevinin sona ermesi, 531
- muhtarın kararları üzerinde vesayet denetimi, 531
- muhtarlıkla bağdaşmayan işler yapmak nedeniyle muhtarlıktan çıkarma, 533
- muhtarlıktan istifa etmiş sayılma (zımî istifa), 532
- Muslihiddin Âdil, 62
- mutlak çoğunluk (*majorité absolue*), 796
- mutlak eşitlik, 131
- mutlak olarak yok olan işlem, 1006
- mutlak yokluk**, **1006-1007**
- müccavir alan, 380, 428
- müdahaleci anlayışlar, 46
- müesseseler, 570
- müeyyide işlemleri, 1132
- müeyyide korkusu, 1070
- müeyyide uygulama yetkisi, 589
- müeyyide, 869, 1001, 1077-1084
- müeyyideler (idarî kararların)**, 1077-1084
- müfettiş raporları, 740
- mükerrer sayı, 1
- mülakatlar, 708
- mülazemet, 783
- mülazım (*suppléant*), 783
- mülhak bütçe, 598
- mülk-devlet (*Patrimonialstaat, Etat patrimonial*) anlayışı, 119
- mülkî idare amiri, 333
- mülkî idare amirinin onayı, 445
- mülkî idare taksimatı (bölümleri), 333
- mülkî teşkilât, 240
- mülkiyetin kamuya geçirilmesi, 1080
- münhasır kanun alanı, 1180
- müstehcen nitelik (*caractère licencieux*), 918

- müştaşar, 280
müşterek kararname, 244, 245
müşterek ve medenî ihtiyaçları, 432
mütalaa (*avis*), 295, 324
müzakere (*délibération*), 695
---N---
nafia (bayındırlık) işi (*travaux publics*), 91
nahiye, 357
nazım imar planı, 380
negatif hukuka aykırılık, 935
negatif işlemler (*actes négatifs*), 1103, 1132
negatif statü hakları, 1182
nehir kenar sınırlarının belirlenmesi
(*délimitation du domaine public fluvial*), 1051
netice-i taleb (*conclusions*), 1122
Nikomakhos'a Ahlâk, 131
Nilüfer Belediyesi, 431
Nilüfer İlçesi, 431
nisbî çoğunluk (*majorité relative*), 796
nisbî eşitlik, 132
nitelendirme (qualification), 564
nitelikli çoğunluk (*majorité qualifiée*), 798
niyet (*intention*), 739
niyet açıklamaları (*déclarations d'intention*), 737
niyetler (*intentions*), 744, 977
niza, 637
nizamlar, 1283
nizamnameler, 1245
nizasız kaza (*jurisdiction non contentieuse*), 636
non delegate potestas delegari, 782
nul (geçersiz), 1002, 1003
nul et de nul effet (geçersiz ve tamamıyla etkisiz), 1012, 1013, 1019
nul et non avenu (geçersiz ve hiç doğmamış), 1012, 1013, 1019
nul=batıl=geçersiz, 1003
nul-annulation-nullité, 1002, 1003
nullité (geçersizlik), 1003
nullité=butlan=geçersizlik, 1003
nüfusu 150'den az olan yerler, 509
nüfusu 2000 ile 5000 arasında olan yerler, 510
nüfusu 2000'in altına düşen belediyelerin durumu, 413, 424
---O---
Oğurlu (Yücel), 126, 866, 923, 1079, 1135
Ohannes Paşa, 60
olağan dönem kanun hükmünde kararname, 1176-1204
olağanüstü hâl KHK'si olmanın kriteri, 1233
olağanüstü hâl KHK'sinin TBMM tarafından onaylanması, 1213
olağanüstü hâl ve sıkıyönetim kanun hükmünde kararname, 1205-1246
- değiştirilerek onaylanmaları, 1214
- konu unsuru, 1217
- onaylanmaları, 1213
- ret, 1213
- sebep unsuru, 1208
- şekil unsuru, 1209
- usûl unsuru, 1210
- yargısal denetim yasağı, 1229
- yer unsuru, 1223
- yetki unsuru, 1207
- yetkinin kaynağı, 1208
olağanüstü hâlin gerekli kıldığı bir konu, 1226
olağanüstü hâller (*circonstances exceptionnelles*), 677
olağanüstü hâller, 871, 1076
olayların gerçekten doğru olup olmadığı, 905
olayların hukukî tavsifi, 917
olayların hukukî tavsifinde hata, 917
olayların hukukî tavsifinin denetimi, 917
olayların maddî doğruluğu (*matérialité des faits*), 905
olayların maddî doğruluğunun denetimi
(*contrôle de l'exactitude matérielle des faits*), 905
onama kararı (vesayet yetkisi olarak), 230
onama yetkisi (vesayet yetkisi olarak), 220
onamama kararı, 231
Onar (Sıddık Sami), 17, 62, 139, 753, 900, 977, 1026, 1041, 1106, 1240
onay işlemlerinde geçmişe etki, 1066
onay, 1211
Ondördüncü Louis, 163
operasyonlar (*opérations*), 613
oranlılık denetimi (*contrôle de proportionnalité*), 923, 970
oransızlık (*disproportion*), 923, 970-975
ordonans, 1287-1288
ordonanslar (*ordonnances*) (Fransa'da), 1287
Ordu Yardımlaşma Kurumu, 176
organik anlamda idare, 32-41
organik kriter (idarî fonksiyonun tanımında), 35
organik kriter (idarî işlemin tanımında), 619-620
organik kritere göre yargı fonksiyonu, 36, 620
ortak (müşterek) kararname, 244
ortak hukuk (*common law*) sistemi, 51

- ortak hukuku aşan kurallar (*règles exorbitants du droit commun*), 105
- ortak karar alma usûlü, 863
- ortalama işlemler, 669-672**
- Osmanlı, 59
- otorite faaliyeti (*activité d'autorité*), 85
- otorite işlemleri** (*actes d'autorité*), 76
- OYAK, 176, 177
- Ö---
- ödentiler (*cotisation sociale*), 576
- öğrenme hâli (*connaissance acquise*), 1049
- öğreti, 74
- ölçü norm, 1192
- ölçülülük denetimi, 922, 970-976**
- ölçülülük ilkesi, 970
- ön ayrıcalığı (*privilège du préalable*), 678
- ön işlemler (*mesures antérieures*), 704
- önceden bilenebilir olma, 126
- önemli işler, 790, 791
- önemsiz işlemler (*mesures mineures*), 730
- önemsiz tedbirler, 730
- öngörülmüş geçmişe etki, 1066
- örf ve adet hukuku, 69
- ÖTV indirimi, 950
- Özay (İl Han), 62, 695
- Özbudun (Ergun), 112, 118, 1188, 1214
- özel bütçe, 598, 599
- özel çıkar sağlama, 995
- özel derlemeler, 4
- özel hastaneler, 84
- özel hukuk cebrî icra yolları, 89
- özel hukuk sorumluluğu (*responsabilité de droit commun*), 90
- özel hukuk sözleşmesi (*contrats de droit privé*), 81
- özel hukuk tüzel kişileri, 160
- özel hukuk tüzel kişilerinin bazı işlemleri, 658
- özel hukuk, 104
- özel hukukta re'sen icra yoktur, 676
- özel hukuku aşan ayrıcalıklar (*prérogatives exorbitantes du droit commun*), 87
- özel hukuku aşan ayrıcalıklar veya yükümlülükler (*prérogatives et sujétions exorbitantes du droit commun*), 85
- özel hukukun cebrî icra yolları, 555
- özel idare (*administration privée*), 26
- özel idare hukuku (*droit administratif spécial, besonderes Verwaltungsrecht*), 107
- özel idare hukuku (*Verwaltungsprivatrecht*), 105
- özel idarî usûller, 854
- özel ikamete mahsus konut (*habitation bourgeoise*), 918
- özel işlemler, 669
- özel işletme işlemleri (*actes de gestion privée*), 656
- özel kişiler tarafından yürütülen kamu hizmetleri, 84
- özel maksadı aşan işlemler, 981
- özel maksat (*but particulier*), 982
- özel mallarının yönetimi (*gestion du domaine privé*), 656
- özel okul, 84
- özel olarak inceleme ilkesi (*règle de l'examen particulier des circonstances*), 875
- özel öğretim kurumları, 84
- özel üniversite (vakıf üniversitesi), 180, 579
- özerk (muhtar) düzenleme yetkisi, 1166, 1288, 1289
- özerk yerel yönetim, 364
- özerk yönetmelikler (Fransa'da), 1288
- özerk yönetmelikler (*règlements autonomes*), 1288, 1289
- özerklik ilkesi, 556
- özerklik şartı, 364
- özerklik, 154
- özgül ayırım yasağı, 131
- Özkan, 62
- özel konulara ilişkin görüş istemi, 299
- Özyörük (Mükbil), 17, 25, 27, 62, 63, 149, 152, 1041, 1043
- P---
- Pacteau (Bernard), 8, 58
- para cezası (*astreint*), 1172
- Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu, 329
- paralellik ilkesi, 756
- parasal ödeme kararları (*décisions pécuniaires*), 1103, 1130
- parlâmento kararı, 621
- parlâmentonun idarî kararları, 621
- Parlement isimli mahkemeler (Fransa'da *ancien régime* zamanında), 120
- performans planı, 403
- persona non grata* ilân etme, 655
- personel bağımsızlığı, 150
- personel özerkliği, 377, 558
- Pichat, 55
- pitoresk sit, 917
- plân, 1260
- planlar, 740
- polis devleti (*Polizeistaat*) anlayışı, 120-121
- polis kelimesinin anlamı, 121
- polis kudreti (*Polizeigewalt*), 121

pozitif ayrımcılık, 134-136
 pozitif kanuna aykırılık, 933-935
 pozitif statü hakkı, 1182
 primler (*cotisation sociale*), 576
 Prince Napoléon, 646
 projeler, 740
publicité (aleniyet, alenî hâle getirme), 1045
qui potest plus, qui potest minus, 562
 ---R---
 radyo ve televizyon idaresi, 581
raison d'Etat, 653
ratione loci yetki, 802-803
ratione loci yetkisizlik, 802-803
ratione materiae yetki, 801-802
ratione materiae yetkisizlik, 801-802
ratione personae yetki, 794-800
ratione temporis yetki kuralları, 1203
ratione temporis yetki, 803-808, 1204,
ratione temporis yetkisizlik, 803-808
 RATP, 560
 realist yorum teorisinin, 247
Rec.Lebon, 14
recours pour excès de pouvoir (iptal davası
 [yetki aşımı davası]), 818
Recueil des décisions de Conseil d'État, 13
Recueil Lebon, 13
regulatory bodies, 582
 Rekabet Kurulu, 584
 rektör atama işleminin tahlili, 710
 rektör atama kararı, 254
 rektör, 578
 rektörler, 235
 Renan, 111
*Répertoire Dalloz de contentieux
 administratif*, 20
*Répertoire Dalloz de la responsabilité de la
 puissance publique*, 20
Répertoire Dalloz des collectivités locales, 20
 re'sen (*d'office, ex officio*) dikkate alma (idare
 hukukunda yetkilerin), 748
 re'sen cebrî icra, 677
re'sen icra, 66, 88, 174, **675-677**, 1071
 resen ikame yetkisi, 228
 resmî din, 114
 Resmî Gazete, 1
 Resmî Gazetede yayımlanması gerektiği hâlde
 yayımlanmamış olan yönetmelik, 1009
 resmî kaynaklar, 1
 resmî sıfatın sona ermesi (*investiture
 périmée*), 816
 resmî sıfatın tamamıyla yokluğu hâli (*absence
 totale d'investiture*), 816

Resmî Yazışma Kurallarını Belirleyen
 Esaslar, 836
*Resolution (77) 31 on the Protection of the
 Individual in Relation to the Acts of
 Administrative Authorities*, 838o
Revue du droit public, 20
Revue française de droit administratif, 20
 Rivero, 58
 Rolland, 15, 57, 80
 Romieu (Jean), 1076, 55, 79
 Rougevin-Baville, 58
 RTÜK, 581
 ruhsat veya ehliyetin geri alınması, 1082
 ruhsat, 83
 ---S---
 sadece hak yaratan kararların re'sen icrası,
 1073
 Sağlam (Fazıl), 1182, 1183
 sakat sebeplerin etkisizleştirilmesi, 926
 sakat sebeplerin sağlam sebeplerle
 değiştirilmesi, 927
 sakatlığın ağırlık derecesi, 1012
 sakatlıklar, 1001
 sakıncalılık, 914
 sakite bir söz isnad olunmaz, 697, 1212
 Salazar, 609
 salma, 516, 542
 salt veya mutlak çoğunluk (*majorité absolue*),
 796
 samimiyet (*sincérité*) ilkesi (danışma
 usûlünde), 858
 sanki yokmuş, 1013
 Sarıca, 17, 62, 63
 sarih ilga (*abrogation explicite*), 1097
 sarih ilga-zımnî ilga, 1097
 sarih kararlar, 697
 Sarwey, 58
 savaş zararları, 921
 savaşla ilgili eylem ve işlemler, 651
 savcılar, 293
savunma hakkı, 863-874, 1085
 savunma isteme işlemleri, 705
 sayılımsı yetkiler (*compétences énumérées*), 489
Sayıştay, 313-322
 - Birinci Başkanı, 319
 - çalışma usûlleri, 322
 - Daireler Kurulu, 319
 - daireleri, 318
 - Genel Kurulu, 319
 - görevleri, 313
 - inceleme ve denetleme görevi, 314
 - mahallî idareler üzerindeki denetimi, 316

- meslek mensupları, 319
- organları, 318
- personeli, 319
- Savcısı ve yardımcıları, 321
- Temyiz Kurulu, 319
- üyeleri, 320
- yönetim mensupları, 321

sebeb unsuru (idarî işlemin), **893-930**

- sebebin açıkça belirtilmesi, 896
- sebebin belirsiz kavramlarla ifade edilmesi, 896
- sebebin hiç belirtilmemesi, 899
- sebebin hukukî tavsifinde sakatlık, 916
- sebebin ispatında zabıtaca tespit-mahkeme kararıyla tespit, 911
- sebebin mevcut olmaması, 904, 905
- sebebin (*motif*) kavramı, 840, 893, 977
- sebebin ikamesi (*substitution de motifs*), 927
- sebebin ile konu arasında ölçüsüzlük bulunması, 938
- sebebin ile konu arasındaki oransızlıktan kaynaklanan sakatlık, 922
- sebebin saptırması, 923
- sebebin türleri, 894
- sebebin unsuru-eşitlik ilkesi, 924
- sebebin unsurunda sakatlık halleri, 904-930**
- sebebin unsurunun kanunlarda düzenlenme biçimleri, 895-904
- sebebin ve konu unsuru arasındaki ölçüsüzlük, 904
- sebebin, 715
- sebeplerin çokluğu** (*pluralité des motifs*), **924-927**
- secundo* kelimesinin anlamı, 137
- secundum legem* (kanunu izleyen, kanundan sonra gelen), 137
- secundum legem* olmak (kanuna dayanmak) zorunda olan düzenleyici işlemler, 1167
- secundum legem* olmak (kanuna dayanmak) zorunda olmayan düzenleyici işlemler, 1169
- secundum legem* özellik, 137, 1164, 1166
- Securities and Investments Board*, 582
- seçime yeterliliğin kaybı nedeniyle muhtarlığın sona ermesi, 534
- seçim çevresi, 437
- seçimlik üyeler, 520
- senato (üniversite), 578
- serbest meslek, 600
- Sezer (Ahmet Necdet), 227, 431, 1185
- sıhî işyerleri, 820

sıkıyönetim ve olağanüstü hal KHK'leri

(bkz.: *olağanüstü hal KHK'leri*), **1205-1237**

- sıkıyönetim ve olağanüstü halin gerekli kıldığı konular, 1218
- sıkıyönetim, 1208
- sınai ve ticarî kamu hizmetleri, 657
- sınai ve ticarî kamu kurumları, 177
- sınav jürileri, 968
- sınav notları, 955
- sınavlar, 708
- Sınır Anlaşmazlığı Mülki Ayrılma ve Birleşme ile Köy Kurulması Ve Kaldırılması Hakkındaki Yönetmelik, 511
- sınırın değiştirilmesi, 426
- sınırlandırıcı süreler, 805
- sınırlı denetim (*contrôle restreint*), 922, 967
- siçilmiş organlarının organlık sıfatlarının kaldırılmasına itiraz yolu, 471
- silsile-i meratip, 196
- sirkülerler**, **717-724**, 1260, 1266
- sirkülerlerin yargısal denetimi, 721
- siyanür liçi, 995
- siyasal kayırmacılık, 996
- siyasal maksat, 980
- siyasî adem-i merkezîyet, 152
- siyasî işler - idarî işler ayrımı, 99
- siyasî işler, 98
- siyasî nitelik, 918
- siyasî saik (*mobile politique*), 646
- siyasî saik teorisi, 646
- somut bir olay veya durum (*einzelfall*), 661, 663
- somut hukukî uyumsuzluklar, 298
- somut olay işlemleri (*actes d'espèces*), 669
- somut olaylarda (*en l'espèce*), 890
- somutlaşmış anayasa hukuku, 93
- somutluk ve bireysellik unsuru, 663
- son verilmiş faaliyetler (*exercices clos*), 1060
- sona erme sebepleri** (idarî işlemlerin), **1090-1096**
- sonraki tedbirler (*mesures postérieures*), 715
- sonsuz kadar (*ad aeternum*), 1090
- sorumlularının hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak, 314
- soruşturma daireleri (*chambres d'instruction*), 640, 641
- soruşturma raporları, 740
- sosyal devlet ilkesi, 117
- sosyal güvenlik kurumu bütçesi, 599
- Sosyal Güvenlik Kurumu, 575
- sosyal hayatın hassas alanları, 583
- sosyal kamu kurumları**, **575-576**

sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları, 175
 sosyalist anlayış, 46
 sözde kaymakam, 1008
 sözleşme dışı sorumluluk, 622
 sözleşme hürriyeti, 931
 sözleşmesel sorumluluk, 622
 sözlü karar (*décision verbale*), 831
 sözlü şekil, 831
 spesifik yetkiler, 260
 sportif müsabakalarda verilen hakem kararları, 730
 stajyer atama işlemi, 1131
 statü, 1260
 statüsel (*statutaire*), 65, 686
 Stirn, 58
 Stolypin, 1230
 stratejik plan, 403
 suç ve cezalar geçmişe yürütülemez, 1218
 suçluların geri verilmesi talepleri, 640
 suçluların geri verilmesine ilişkin kararlar, 652
 sulama birlikleri, 545
 sulh ceza mahkemesi, 1083
 Suna Kan'ın yabancı memleketlere gönderilmesi, 34
suppléance (yedeklik [?], mülazemet [?], 783
suppléant (yedek [?], mülazım [?], 783
sübjektif işlemler, 32, 618, **687-688**
 sükküt ikrardan gelir (*qui ne dit mot consent*), 697
 süre (*délai*), 805
 sürenin dolması, 1091
 ---Ş---
şart işlemler (durum işlemler, *actes-condition*), **686**
 şart işlemler-sübjektif işlemler ayrımı, 686
 şarta bağlı işlemler, 1103, 1133, 1134
 Şehir ve Kasabalardaki Mahalle Muhtar ve İhtiyar Kurulları Tüzüğü, 548
şekil unsuru, **828-850**
 şekil bozukluğu, 848
 şekil kurallarına aykırılığın müeyyidesi, 848
 şekil sakatlığı, 842
 şekil sakatlığının sonradan giderilmesi, 850
 şekil serbestisi, 829
şekilde ve usûlde paralellik ilkesi, 756, **877-887**, 1098
 şekil-usûl ayrımı, 828
 şeklî hukukî eşitlik, 131
 şeklî kriter (idarî fonksiyonun tanımında), 35
 şeklî kriter (idarî işlemin tanımında), 620

şeklî veya organik kriter (idarî fonksiyonun tanımında), 35
 şeklin tanımı, 829
 şemalar (*schémas*), 740
 şeytan bile insanın kafasından geçeni bilemez (*the devil himself knoweth not the mind of man*), 994
 şiddet olaylarının yaygınlaşması, 1209
 Şurayı Devlet, 59
 ---T---
 tabii afet, 1209
 tabii kamu mallarının sınırlarının çizilmesi, 690
 Tac (*Crown*), 163
 TAEK, 170
 tahkim, 90, 193
 tahsil, 1084
 tahvil (*conversion*), 1041
takdir yetkisi, 724, **942-976**
 takdir yetkisi (düzenleme yetkisinin dayanağı olarak), 1160
 takdir yetkisi-bağlı yetki ayrımı, 939
 takdir yetkisinin denetlenemeyeceği kuralının istisnaları, 966
 takdir yetkisinin objektifleştirilmesi ihtiyacı, 1155, 1160
 takdir yetkisinin varlık nedeni, 950
 takdir yetkisinin yargısal denetimi mümkün değildir, 952
 takdirde açık hata, 968
 tali şekil bozukluğu, 848
 tali usûl sakatlıkları, 889
 tali usûl kuralları, 889
 talimat, 1260, 1266
 tam anlamıyla yok olan işlemler (*actes littéralement inexistant*), 1006
 tam anlamıyla yokluk, 1006
 tam bir yargılama yetkisi (*plénitude de juridiction*), 1285
 tam ilga, 1097
 tam ilga-kısmi ilga, 1097
 tamamıyla lütf işlemleri (*actes de pure faveur*), 1104
 tamamıyla maddî hatalar (*erreurs purement matérielles*), 850
 tamamıyla maddi sebepler (*causes purement matérielles*), 1094
 tamamıyla yorumlayıcı sirkülerler (*circulaires purement interprétatives*), 721
 Tan (Turgut), 9, 18, 62, 63, 1024, 1026
 tanık ve bilirkişi, 868
 taraf (*partem*), 864

tarafsızlık (*impartialité*) ilkesi, 858
 tarife, 1260, 1266
 tarih (*date*) (idarî işlemin), 836
 tarihî varlık, 686
 tasdik (*certification*), 249
 tasdikî aliyi iktiran eden memuriyet
 kararlamaları, 1051
 taşıyıcı (hâmil, *teneur, contenant, support*),
 829, 839
taşra idaresi, 332-360
taşra teşkilâtı, 280, 332-360
 taşra teşkilâtına yön veren anayasal ilkeler,
 333
 taşra teşkilâtının niteliği, 332
 tâvizî adalet (*iustitia commutativa*), 131
 tavsif (nitelendirme, *qualification*), 903
 tavsiyeler (*recommandations*), 235, 735
 tayin edici amaç (*but déterminant*), 987
 tazminat davası, 1076
 TBMM Başkanlığı, 623
 TBMM Başkanlığının idari işlemleri, 625
 TBMM KİT Komisyonu, 573
 TCDD, 566
 teamül, 70
tebliğ, 1049-1052, 1260, 1266
 tebliğat işlemleri, 715
 tebliğ (*avis*), 735
 tebliğ kavramı, 1050
 tecavüzün önlenmesi kararları, 626
 tecride koyma (*mise à l'isolement*), 732
 tedahül, 1274
 tedbir (*maßnahme*), 662
 tedbirler (*mesures*), 1286
 tedvin (*codification*), 63
 tedviren atama, 785
 teftiş heyeti raporları, 740
 tehlikeli salgın hastalıklar, 1220
 tek (üniter) devlet, 151
 tek yanlı - iki yanlı idarî işlemler ayrımı, 664
 tek yanlı düzenleyici olmayan işlemleri (*acte
 unilatéral non réglementaire*), 661
 teklif (öneri, inha, *proposition*), 855
 teklif işlemleri, 707
teklif usûlü, 855-857
 teklifin bağlayıcılığı, 855
 teklifin reddedilmesi (*refus de proposition*), 711
 tek-tarafli (*unilatérale*), 66
 tek-yanlı idarî işlemler, 665
 tek-yanlılık özelliği, 673
 tellal (*crieur public*), 1047
 tembih (*consigne*), 731

temel faaliyet alanlarıyla az çok ilgili ek
 faaliyetler (*activité connexe de l'activité
 principale*), 560
 temel hak ve hürriyetlerin idarî işlemlerle
 sınırlandırılması, 934
 temel hak ve hürriyetlerin sınırlandırılması
 alanında hâkim kararları, 638
 temenniler (*voeux*), 735
 temerrüde düşürme (*mises en demeure*), 735
 temlik kararı (*arrêté de cessibilité*), 1092
 temşiyet tasarrufları (*actes de gestion*), 76-77, 80
 tenbihname, 1260
Terazi, 21
 tercihli teklif usûlü, 856
 tersine işlem (*acte inverse*), 755
 tescil, 316
 tesis (idarî işlemin alınması), 1045
 tespit davası (*feststellungsklage*), 1040
 tespit davası, 1026
 tespit edici (belirleyici, beyan edici, izharî)
 işlemler, 689, 1103, 1129
 tetkik hâkimleri (Danıştay), 293
 tevsi-i mezuniyet, 147
 tevsik edici, 1210
 tevsik etme, 249
 tevsik edici – kurucu ayrımı, 1210
 tevziî adalet, 132
 teyit edici işlemler, 714-715
 Teziç (Erdoğan), 1190, 1245, 1248, 1260
 tip işlemler, 740
 tip sözleşmeler, 740
 tip statüler, 740
 tip şartnameler, 740
 tip yönetmelikler, 740
 TODAİE, 561
 toplantı dönemleri (*sessions*), 804
 toplantıya katılanların salt çoğunluğu, 797
 toplatma ve yok etme, 1082
 toplumun huzur ve güvenliği, 323
 Toulouse ekolü, 75
town meeting, 519
travaux préparatoires, 1242
 tutanaklar, 705
 tutulmuş adalet sistemi (*système de la justice
 retenue*), 54-55
 TÛBA, 172, 561
 TÛBİTAK, 172, 561
 türev (müştak, *dérivé*) bir yetki, 1166
 türev düzenleme yetkisi (*pouvoir
 réglementaire dérivé*), 1289
Türk Idare Dergisi, 21

Türk Parasının Kıymetini Koruma Kanunu, 1262

Türk Silahlı Kuvvetleri, 286

Türk Silahlı Kuvvetlerinin elinde bulunan devlet malları, 288

Türkçe (idarî işlemin metninin Türkçe olması), 831

Türkçe okuma yazma bilmediği sonradan anlaşılan muhtarların durumu.-, 535

Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, 170

Türkiye Barolar Birliği Dergisi, 21

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı yönetmelik çıkarabilir mi?, 1251

Türkiye Büyük Millet Meclisi Kütüphanesi, 22

Türkiye Futbol Federasyonu, 590, 659

Türkiye İş Kurumu, 575

Türkiye Jokey Kulübü, 84, 659

Türkiye Yeşilay Cemiyeti, 563

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB), 610

Türkiye'de hükûmet tasarrufları, 653-656 türü kendine özgü işlemler (*actes sui generis*), 669

tüzel kişi, devlet tarafından kurulmuş olmalıdır, 171

tüzel kişiler (manevî şahıslar, hükmî şahıslar), 160

tüzel kişiliği bulunmayan kamu kuruluşları yönetmelik çıkarabilir mi, 1248

tüzel kişilik (hükmî şahsiyet), 163

tüzel kişilik ilkesi (kamu kurumlarının), 553

tüzükler, 1237-1246

- tüzük çıkarma yetkisi, 1238

- Danıştayın inceleme kararının istişarî niteliği, 1240

- Danıştayın incelemesi, 1240

- dönüştürme (tahvil, *conversion*) teorisi, 1240

- şekil unsuru, 1245

- usûl unsuru, 1239

- tüzük>yönetmelik, 1268

- tüzüğün aslı usûl şartı, 1240

- tüzüğün sebep unsuru, 1238

- tüzüklerin konusu, 1239

- tüzüklerin yargısal denetimi, 1246

---U---

Ulusal İdare Hukuku Kongresi, 19

uluslararası andlaşma, 68

uluslararası andlaşmalarla ilgili işlemler, 649

uluslararası hukuk, 103

uluslararası ilişkiler alanında hükûmet tasarrufları, 649

uluslararası ilişkilerin yürütülmesiyle ilgili işlemler, 650

uluslararası kuruluşlarla ilişkiler çerçevesinde yapılan işlemler, 651

usûl unsuru (idarî işlemin), **851-893**

usûl (*procédure*) kavramı, 851

usûl sakatlığı (*vice de procédure*), 856, 875, 889

usûl sakatlıklarının daha sonradan düzeltilmesi veya örtülmesi, 892

usûl sakatlıklarının sonradan düzeltilmesi, 892

usûl saptırması (*détournement de procédure*), **989-991**

usûlcülük, 889

usûlde paralellik ilkesi, 877-887

usûlde paralellik ilkesinin uygulanmadığı hâller, 880

Usûl-i İdare, 60

Usul-i İdare-i Mülkiye, 60

usulsüzlükleri bildirmek, 318

uyarı (*avertissement*), 731, 735

uyarma ve kınama disiplin cezaları, 124

uygulama (idarî kararların icrası), **1069-1089**

uygulama tedbirleri (*mesures d'application*) (idarî işlemin), 1066

uygulama yönetmelikleri (*règlements d'exécution des lois*), 1289

uygulama, 1045

uygun görüş (muvafık mütalaa, *avis conforme*), 300, 301, **862-863**

uygun görüş danışması, 862

Uyuşmazlık Mahkemesi Kararları, 12

uzlaşma (*transaction*), 1085

uzman denetçi, 321

uzmanlık (ihtisas) ilkesi, 156, 188, **555-559**, 603

---Ü---

üçlü kararname, 244

üçüncü bir tür kamu tüzel kişisi, 189

üçüncü kişiye yarar sağlama amacı, 980

ülkenin genel siyasetini belirleme, 41

ülkenin yüksek yönetimini sağlama, 41

üniter devlet, 151

üniversiteler, 578-578

üniversite organları, 578

üniversite öğretim elemanları, 206

üniversite yönetim kurulu, 578

Üniversitelerarası Kurul, 577

üst (mafevk, *supérieur hiérarchique*), 197

üst makam tarafından geri alma, 1089, 1126

üst makamın düzenleyici işlemleri alt makamın bireysel işlemlerinden üstündür, 1267, 1277

üst makamlara başvuru, 1055

üstün astın görev alanına giren bir konuda işlem tesis, 822

üye tamsayısının salt çoğunluğu, 797

---V---

v., 7

vakıf üniversiteleri - kamu tüzel kişiliği, 180

vakıf üniversiteleri, 578

vakıf üniversitelerinin organları, 580

vali (il genel idaresinin organı olarak), **334-341**

- kolluk yetkileri, 340

- valilerin yetkileri nasıl genişler, 148

- valilik için öğrenim şartı var mı, yok mu, 335

- valinin bakanlıkların ildeki temsilcisi olarak görevleri, 339

- valinin devletin temsilcisi olarak görevleri, 337

- valinin hükûmetin temsilcisi olarak görevleri, 338

- valinin kolluk görevleri, 340

- valinin vesayet yetkileri, 341

vali (il özel idaresinin organı olarak), **402-404**

- vali hakkında yetersizlik kararı, 400

- vali üzerindeki denetim (il özel idaresi), 404

vatandaşlık hukuku, 101

vatandaşlık, 101

vatani hizmet tertibinden maaş, 34

Vedel, 15, 56, 57, 97, 863, 969, 1006, 1010, 1013

vekâlet, 783-789

vekâlet kurumunun temeli, 786

vekâlet süresi, 785

vekâlet verme (*suppléance*), 783, 784

vekâleten atama (*intérim*), 784

vekâletin türleri, 783

vekil bırakma, 785

vekil, 782

vekilin yetkileri, 785

vergi hukuku, 100

vergi muafiyeti, 174, 386, 436

vergi uyuşmazlıklarından doğan davaların açılması, 680

vergi, resim, harç ve benzeri yükümlülükler ancak kanunla konulur, 1175

verilmiş yetki (*compétence d'attribution*), 489, 559, 608, 746, 944, 1158

verimlilik esasına, 570

versus, 7

vesayet yetkisi, 208-234

vesayet denetimine tâbi olabilme (bağımsız idarî otoriteler), 588

vesayet kanunla verilir, 211

vesayet makamı, 217, 230

vesayet makamının sahip olduğu yetkiler, 217

vesayet varsayılmaz (*la tutelle ne se présume point*), 211, 467

vesayet yetkisi (bakanların), 274

vesayet yetkisinin içermediği yetkiler, 228

vesayete tâbi makamın düzenleyici işlemleri, vesayet makamın bireysel işlemlerinden üstündür, 1280

Vichy Rejimi (*Régime de Vichy*), 609

vilayet idaresi, 334-344

vize (*visa*), 53, 837

vize, 316

vizeler, 837

Waline, 16, 58

Werner, 93

---Y---

yabancı, 101

yabancılar hukuku, 101

yabancılar polisi, 921

yabancıların sınır dışı edilmesi, 921

yanan bir evde camların kırılması mubah sayılır, 1230

yapıcı işlemler, 688

yapıcısı (*auteur*) (idarî işlemin), 1113

yapım işlemi (*acte de confection*), 249

yapma (*édiction*), 754

yararlandırıcı işlemler, 691

yararsız usûller teorisi (*théorie des formalités inutiles*), 887-888

yarar-zarar bilançosu denetimi (*contrôle du bilan coût-avantages*), 923, **970-976**

yarar-zarar bilançosu tekniği, 922

yardımcı birimler (bakanlık teşkilatında), 279

yardımcı kaynaklar, 73

yardımcı kuruluşlar, 289-324

yargı fonksiyonu, 618

yargı fonksiyonunun idare tarafından gaspı, 811

yargı fonksiyonunun tanımı, 36, 37-40

yargı işlemi (tanımı, idarî işlemden ayrılması), 32, **618-627**

yargı işleminin hazırlayıcısı niteliğinde olan işlemler, 642

yargı kararlarının yerine getirilmesine ilişkin olan işlemler, 642

- yargı kısıntısı, 125
 yargı organından çıkma, 626
 yargı organlarının aday gösterme işlemleri, 633
 yargı organlarının başkan seçme işlemleri, 633
 yargı organlarının iç düzenine ilişkin işlemler, 631
yargı organlarının idarî işlemleri, 629-640
 yargı yetkisi, 28
 yargıç yapısı hukuk (*droit prétorien*), 64
 yargılama yetkisi, 54
 yargısal değil, idarî nitelik, 584
 yargısal emir (*injonction*), 1172
 yargısal içtihatlar, 73
 yargısal kuruluş benzeri (*organisme quasi-juridictionnel*), 585
 yargısal nitelik, 314
 Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, 104
Yargıtay Kararlar Dergisi, 13
 Yargıtay kararları, 13
 yargıya başvurma yetkisi (vesayet yetkisi olarak), 227
 yarı-gizli hukuk (*droit demi-secret*), 64
 yarı-yargısal (*quasi-juridictionnel*), 585
 yasa önünde eşitlik ilkesi, 133
Yasa, 21
 yasak konularda işlem yapılması, 933
 yasaklar, 688
 yasal hükümet (*gouvernement légal*), 753
 yasallık karinesi (*présomption de légalité*), 678
yasama fonksiyonu, 32, 36, 618
 yasama fonksiyonunun tanımı, 618
 yasama işleminin tanımı, 618
 yasama kısıntısı, 124
 yasama organı, 27
 yasama organının idarî işlemleri, 621, 623
 yasama ve yargı organlarının devlet tüzel kişiliğinden ayrı bir tüzel kişiliği var mıdır, 166
 yaş koşuluna uymayan atamalar, 1018
 yatay etki (eşitlik ilkesinin), 130
 yatırım destek ofisleri, 597
 yayın (*publication*) (idari işlemin), 1047, 1050
 yayın, 846
 yayına veya tebliğe elverişli olmayan işlemler, 1051
 Yayla, 17, 62
 yazılı bildirim (*tebliğ, notification*), 830, 1050
 yazılı emir, 104, 642
 yazılı işlemin bildirimi, 1050
 yazılı kaynaklar, 67
yazılı şekil, 830
 yazılılık ilkesi, 994
 yazılılık kuralı, 831
 yazılılık veya Resmî Gazetede yayın koşullarını yerine getirmeme, 1009
 yazısız kaynak, 69
 yedek (mülazım, *suppléant*), 783
 yedeklik, mülazemet, 783
 Yeditepe Üniversitesi, 182
 Yenice, 4
 yeniden görüşme isteme yetkisi (valinin), 397
 yer (*territoire*), 152
yer bakımından yetki (*compétence ratione loci*), **802-803**
 yer bakımından yetki tecavüzü, 826-827
 yer ve hizmet yönünden yerinden yönetim kuruluşlarının düzenleyici işlemleri arasındaki çatışma, 1276
yer yönünde adem-i merkezîyet kuruluşları, **363-550**
 yer yönünden yerinden yönetim (*décentralisation territoriale*), 152-154
 yer yönünden yerinden yönetim kuruluşlarının düzenleyici işlemleri arasındaki çatışma, 1276
 yer, 836
 yerel uzmanlık ilkesi (*principe de spécialité locale*), 560
 yerel vergiler, 474
 yerel yerinden yönetim, 152-154
 yerel yerinden yönetim, 363
yerel yönetimler, **363-550**
 Yerel Yönetimler Özerklik Şartı, 365
 yerel yönetimlerin özellikleri, 153
 yerindelik (*opportunité*), 1117, 1121
 yerindelik denetimi (*contrôle d'opportunité*), 920, 969
 yerindelik denetimi-hukukîlik denetimi ayrımı (Cumhurbaşkanı imzalamasında), 247
 yerindelik meselesi, 950
 yerindelik, 123
 yerindelik, 204, 229
 yerinden yönetilen kamu tüzel kişileri, 185
yerinden yönetim (adem-i merkezîyet) ilkesi, **148-158**
 yerinden yönetim (*décentralisation*), 143
 yerinden yönetim ile federalizm arasındaki farklar, 151, 152
 yerinden yönetim yararları, 157
 yerinden yönetimin çeşitleri, 152
 yerinden yönetimin sakıncaları, 158
 yerinden yönetimin varlık şartları, 150
 yerine vekil bırakma, 785
 yerleşik alan, 416

yerleşim birimi, 416
 yeterli sarahat (*précision suffisante*), 772
 yeterli süre (*délai suffisant*), 874
 yetersizlik kararı konusunda belediye meclisinin takdir yetkisi, 448
 yetersizlik kararı, 449, 468
 yetersizlik sebepleri konusunda danıştayın içtihadı, 450
 yetersizlik sebepleri, 448
yetki unsuru, 744-828
 yetki (*compétence*) kavramı, 745
 yetki aşımı davası (iptal davası, *recours pour excès de pouvoir*), 818
 yetki çeşitleri, 793
 yetki dağılımı, 168
 yetki devralmış kişi, yetkisini devredemez, 782
yetki devri, 276, 759-783
 yetki devri (Belediye başkanının), 461
 yetki devri (belediyelerde), 766
 yetki devri (büyük şehir belediyelerinde), 766
 yetki devri (il özel idaresinde), 765
 yetki devri (kamu kurumlarında), 767
 yetki devri (mahallî idarelerde), 765
 yetki devri (merkezi idarede), 764
 yetki devri ilgililerine duyurulmalıdır, 773
 yetki devri kanunla öngörülmüş olmalı, 763
 yetki devri kararnameşi örneği (Fransa’da), 774
 yetki devri, kısmî olmalıdır, 772
 yetki devri, sarahaten veya zimnen yasaklanmamış olmalı, 770
 yetki devri, yazılı şekilde yapılmalı, 773
 yetki devri, yeterli açıklıkta yapılmalı, 772
 yetki devrinin kanuniliği ilkesi, 768
yetki gaspı, 815-818
 yetki gaspıyla yapılmış işlemler, 1008
yetki genişliği ilkesi, 147-148
 yetki kanunları iptal edilen kanun hükmünde kararnamelemlerin geçerliliği sorunu, 1199
 yetki kanunu (*loi d’habilitation*) (Fransa’da), 1287
yetki kuralları, 746-750
 yetki kurallarının istisnaları, 750
 yetki sakatlıkları sonradan düzeltilemez, 750
 yetki saptırması denetiminin zorluğu, 993
yetki saptırması halleri, 979-985
yetki saptırması, 978-1000
 yetki saptırmasının ‘düşüşü’ (*‘déclin’ du détournement de pouvoir*), 993
 yetki saptırmasının “gerileme” dönemi, 993
 yetki saptırmasının ispatı, 987

yetki saptırmasının sınırları, 985
 yetki saptırmasının yerindelik denetimine dönüşme tehlikesi, 994
yetki tecavüzü, 802, 818-828
yetki unsuru, 744-828
yetki unsurunda sakatlık halleri, 809-828
 yetkiler kamu düzenine ilişkindir, 748
 yetkilerin paralellliği (*parallélisme des compétences*), 1113
yetkilerin paralellliği ilkesi, 757-759
 yetkilerini kullanma yükümlülüğü, 748
 yetkinin şahsen kullanılması ilkesi, 750
 yetkinin zamanından önce kullanılması, 805
yetkisizliği gideren hâller, 750-790
 yetkisizlik, 809
 yetkiyi devralan makam (*délégataire*), 781
 yetkiyi devreden makam (*délégant*), 781
 yetkiyi terk (*dessaisissement de compétence*), 780
 yıkım, 1081
 yılan avcısı (*chasseur de vipères*), 79
 Yıldırım, 62
 yıllık faaliyet raporunun yetersiz görülmesi, 468
 yıllık programlar, 331
 Yılmaz, 1190
 yok gibi olan işlemler (*actes quasi inexistant*), 1013
yok hükmünde sayma, 1011-1022
 yok hükmünde saymanın (yokluk benzerinin) sonuçları, 1019
 yokluğun tespiti davası (Alman idare hukukunda), 1040
 yokluğun tespiti davası (*recours en déclaration de l’inexistence*), 1010, 1020, 1027
 yokluğun tespiti kararı, 1010, 1019
yokluk (idarî işlemlerin hukuka aykırılığının müeyyidesi), 800, 849, **1001-1043**
yokluk benzeri (*quasi inexistence*), 1011-1022
 yoklukla malûl idarî kararlar, 1014
 yokluklarının tespiti davası, 816
 yokmuş gibi, 1013
 yol izinleri (*permissions de voirie*), 1103, 1104, 1131
 yorum (tefsir) davası, 1282
 yorumlama, 717
yorumlayıcı sirkülerler, 721-722
 yorumlu ret kararları, 357
YÖK, 710
 YÖK ile üniversiteler arasındaki ilişki, 234
 YÖK kamu tüzel kişiliği, 184
 yönerge, 1260, 1266

yönetici, 164
 yönetim görevinden ayırma disiplin cezası, 884
 yönetim görevinden ayırma, 932
 yönetim, 25
yönetmelikler, 69, **1246-1260**
 - denetim, 1259
 - konu, 1252
 - Resmî Gazetede yayım, 1256
 - Resmî Gazetede yayımlanmamanın müeyyidesi, 1258
 - sebep, 1253
 - şekil, 1256
 - usûl, 1256
 yönetmelik diğer bir yönetmeliğe dayanamaz, 1254
 yönetmelik yapma yetkisi, 275
 yönetmelik=adsız düzenleyici işlemler, 1268
 yönetmelikler ile adsız düzenleyici işlemler arasında bir hiyerarşi, 1268
 yurt dışı teşkilâtı, 280
 Yüksek Askerî Şura kararları, 124
 yüksek kolluk (*haute police*), 921
 yüksek mahkemeler yönetmelik çıkarabilir mi, 1251
 Yüksek Müdafaa Meclisi, 322
 yüksek öğretim kurumları, 578
 Yüksek Planlama Kurulu, 329
Yüksek Seçim Kurulu, 413, 421, 438, 458, 532. YSK kararları için içtihat dizinine bakınız.
 yüksek siyaset işlemi (*acte de haute politique*), 646
 yüksek teknoloji enstitüleri, 578
 Yükseköğretim Kurulu, 577
 Yükseköğretim Kurumu, 578
Yükseköğretim teşkilâtı, **577-578**
 yükseköğretim üst kuruluşları, 577
 yükümlendirici işlemler, 691
 yükümlülükler, 85, 90
yürürlüğe girme (idarî işlemlerin), **1045-1068**
 yürürlükten kalkma, 1045, 1096
 yürütme fonksiyonu, 32
 yürütme organı hukuka bağlılığı, 123
 yürütme organı, 28
 yürütme organının başka devletlerle olan ilişkileri çerçevesinde yaptığı işlemler, 654
 yürütme organının yasama organı ile olan ilişkileri çerçevesinde yaptığı işlemler, 653
 yürütmeyi durdurma, 681
 Yüzbaşıoğlu (Necmi), 1266
 ---Z---

zaman bakımından (*ratione temporis*) yetkisizlik, 1202
zaman bakımından yetki (*compétence ratione temporis*), **803-808**
 zaman bakımından yetki tecavüzü, 827
 zamanlaşımına (*péremption*), 874
 zamanından önce yetkinin kullanılması, 805
 zaruret (*urgence*), 871
 zaruret hâli teorisi, 752-754
 zarurî memur, 752
 zımnî (*implicite*) yetki devri, 772
 zımnî geri alma, 1112
 zımnî kabul kararı, 700
 zımnî kabul kararlarının geri alınması, 1125
zımnî kararlar, **697-700**, 831, 1052
 zımnî onama, 220
 zımnî ret kararı, 698
 zımnî ilga (*abrogation implicite*), 1097
 zımnî kabul kararı, 700
 Zonguldak Bölge İdare Mahkemesi sitesi, 22
 zor anlaşılır (*hermétique*), 64
 zorlaştırıcı veto, 225, 498
 zorunlu danışma (mecburî istişare), 860
 zorunlu işler, 512
 zorunlu kesintiler (*prélèvement obligatoire*), 576
 zorunlu kurma, 419
 zorunlu usûller, 880
 zorunlu üyelik, 89, 174, 575, 602

**Kemal Gözler, İdare Hukuku, Bursa, 2. Bas-
 kı, 2009, c.I.
 (www.idare.gen.tr/idarehukuku.htm)**

© K. Gözler. Bütün hakları saklıdır. İzinsiz başka yerlerde yayınlanamaz.